

Rozpočet města Hodonín

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Mgr. Ing. Jana Mikušová, Ph.D.

Sabina Jestřábová

Brno 2017

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucí mé bakalářské práce, paní Mgr. Ing. Janě Mikušové, Ph.D., za rady a postřehy, které mi poskytovala v průběhu tvorby této práce. Dále bych ráda poděkovala panu JUDr. Vítězslavu Krabičkovi a pracovníkům odboru financí Městského úřadu Hodonín za poskytnutí materiálů a průběžné doplňování informací potřebných ke vzniku této práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Rozpočet města Hodonín**

vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 2. ledna 2017

Abstract

Jestřábová, S. Budget of the city of Hodonín, Bachelor thesis. Brno: Mendel University in Brno, 2017.

This Bachelor Thesis analyses and evaluates the economy of Hodonín in the years 2012 – 2015 and provides recommendations for improvement in the budget balance.

The first part is devoted to literature search, which explains the basic concepts and context, on the issue of the budgets of local governments. All information is drawn from the selected literature and relevant legislation of the Czech Republic.

In the introduction of the part of my own work there is an identification with the city Hodonín and its institutions. The next part is a detailed analysis of revenues and expenditures of the city over the researched period and in conclusion there is an evaluation of the economy and suggestions how to increase revenues and reduce expenditures.

Keywords

Public finance, city, municipality, budget, revenues, expenditures, dotation

Abstrakt

Jestřábová, S. Rozpočet města Hodonín. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2017.

Tato bakalářská práce analyzuje a hodnotí hospodaření města Hodonín v letech 2012 – 2015 a poskytuje doporučení pro zlepšení rozpočtového salda.

První část práce je věnována literární rešerši, ve které jsou vysvětleny základní souvislosti a pojmy, týkající se problematiky rozpočtů samosprávných územních celků. Všechny informace jsou čerpány z vybrané literatury a platné legislativy České republiky.

Ve vlastní práci je na úvod seznámení se s městem Hodonín a jeho orgány. V další části je provedena podrobná analýza příjmů a výdajů města za zkoumané období a na závěr zhodnocení hospodaření a návrhy, jak zvýšit příjmy či snížit výdaje.

Klíčová slova

Veřejné finance, město, samosprávný územní celek, rozpočet, příjmy, výdaje, dotace

Obsah

1	Úvod a cíl práce	11
1.1	Úvod.....	11
1.2	Cíl práce.....	11
2	Metodika	12
3	Literární rešerše	13
3.1	Územní samospráva	13
3.1.1	Obec.....	13
3.1.1.1	Působnost obce	14
3.1.2	Orgány	15
3.1.2.1	Zastupitelstvo	15
3.1.2.2	Rada obce	15
3.1.2.3	Starosta	16
3.1.2.4	Obecní úřad	16
3.2	Rozpočtová soustava ČR.....	17
3.2.1	Rozpočet obce.....	17
3.2.2	Funkce rozpočtu	18
3.2.3	Rozpočtový proces.....	19
3.2.4	Rozpočtové zásady	21
3.2.5	Rozpočtová skladba.....	22
3.2.5.1	Druhové třídění peněžních operací	22
4	Vlastní práce	24
4.1	Charakteristika města Hodonín.....	24
4.1.1	Základní informace.....	24
4.1.2	Organizační struktura, vybavenost	26
4.2	Analýza rozpočtu města.....	27
4.2.1	Schválené příjmy a výdaje v období 2012–2015	27
4.2.2	Skutečné příjmy a výdaje v období 2012–2015	28

4.2.3	Rozpočtové příjmy	30
4.2.3.1	Daňové příjmy	33
4.2.3.2	Nedaňové příjmy	37
4.2.3.3	Kapitálové příjmy	39
4.2.3.4	Přijaté dotace	40
4.2.4	Rozpočtové výdaje	43
4.2.4.1	Běžné výdaje.....	47
4.2.4.2	Kapitálové výdaje	49
4.3	Zhodnocení a navrhovaná doporučení	51
4.3.1	Doporučení pro příjmovou stranu rozpočtu	51
4.3.2	Doporučení pro výdajovou stranu rozpočtu.....	55
5	Závěr	58
6	Literatura	59
7	Seznam obrázků	61
8	Seznam tabulek	62
9	Seznam zkratk	63

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Každý člověk na světě je součástí společenství osob na určitém území. Tímto společenstvím mám na mysli město či obec, tedy základní samosprávný územní celek. Fungování tohoto celku bych s určitým omezením přirovnala k firmě, kdy občany města můžeme s nadsázkou chápat jako zaměstnance firmy a vedení města můžeme chápat jako vedení firmy. Podstatným rozdílem mezi firmou a městem však je, že zatímco cílem vedení firmy je tvorba zisku, cílem vedení města je rozvíjení své infrastruktury a spokojenost jeho občanů. Dalším rozdílem je fakt, že občané města si své vedení volí sami, kdežto zaměstnanci firmy takovou možnost nemají.

Aby firma mohla naplňovat svůj cíl, tedy dosahovat zisku, je zapotřebí schopného týmu pracovníků, kteří se ve svém oboru vyznají. Aby však mohlo svého cíle dosahovat město, je zde zapotřebí schopného vedení v podobě odborů, zastupitelstva, starosty apod., ale především rozpočtu. Ten je nejdůležitějším nástrojem pro výkon místní správy a samosprávy územního celku.

Je zcela normální, že ne všichni občané jsou ve své obci či městě spokojeni. To je však v pořádku, neboť jsme každý jiný a každý máme jiné priority. Co však v pořádku není, je fakt, že většina běžných občanů, kteří kritizují hospodaření svého územního celku, nejsou v této problematice dostatečně vzdělaní, a tudíž neznají souvislosti, jak veřejné rozpočty fungují. Jedním z motivů k napsání této práce pro mě tedy bylo vědomí, že může pomoci běžnému občanovi k zorientování se v procesu financování svého bydliště.

V mojí práci se zabývám rozpočtem města Hodonín. Toto město jsem si vybrala z toho důvodu, že pocházím z vesnice vzdálené pouze 8 km a navštěvovala jsem zde střední školu. Město je mi tedy velmi blízké a představa zanalyzování jeho hospodaření a důkladné seznámení se s chodem jeho financí pro mě byla zajímavá. Zároveň mi záleží na prosperitě města, neboť zde pracuje mnoho obyvatel z mé rodné vesnice, takže bych byla velice potěšena, kdyby moje práce přispěla ke zlepšení aktuální finanční situace města.

1.2 Cíl práce

Cílem této práce je za pomoci podrobné analýzy rozpočtu zhodnotit hospodaření města Hodonín v letech 2012 až 2015, odhalit případné nedostatky a navrhnout taková opatření, která povedou k odstranění těchto nedostatků, popřípadě najít jinou cestu ke zlepšení hospodaření města, neboť zdravé hospodaření zajistí všeobecný rozvoj města a s tím spojené zlepšení kvality života a spokojenost občanů.

2 Metodika

Tato bakalářská práce se skládá ze dvou částí, kterými jsou literární rešerše a vlastní práce.

V literární rešerši jsou za pomoci metody deskripce vysvětleny pojmy týkající se problematiky, kterou se zabývá praktická část této práce, tedy rozpočtu samosprávného územního celku. V úvodu je rozebrán pojem územní samospráva, neboť rozpočet je hlavním nástrojem výkonu právě územní samosprávy. V dalším textu se zaměřuji přímo na obec a uvádím několik způsobů její definice a s jakými druhy obcí se můžeme na území České republiky setkat. Následuje vysvětlení dvojí působnosti obcí a na závěr je zde výčet orgánů obce, jejich funkce apod. Druhá část literární rešerše je věnována rozpočtové soustavě České republiky, jejíž součástí je právě rozpočet obce/města a jehož definice následuje záhy. Jsou zde zmíněny všechny způsoby, jakými lze rozpočet samosprávného územního celku chápat a také jeho funkce. Poté následuje popis procesu tvorby rozpočtu a kontroly jeho plnění, a literární rešerši uzavírá kapitola o rozpočtové skladbě, kde jsou vyjmenovány všechny hlediska, jak lze příjmy a výdaje veřejných rozpočtů třídit a delší text je věnován právě třídění druhovému, neboť právě to je využito v části vlastní práce, jehož součástí je i vysvětlení tzv. financování rozpočtu.

V části vlastní práce jsou poznatky z literární rešerše aplikovány do praxe, a to konkrétně na rozpočtu města Hodonín. Tuto část zahajuje představení města jako turistické oblasti a zároveň jsou uvedeny jeho orgány, odbory a vybavenost. Poté již následuje podrobná analýza rozpočtu v období 2012–2015, pro kterou byla využita metoda komparace. Nejdříve je věnována pozornost příjmové stránce, kdy jsou v úvodu porovnány schválené a skutečné příjmy, poté jsou všechny příjmy druhově roztrženy, je zde popsán vývoj jednotlivých druhů příjmů zvlášť a také jsou porovnávány jednotlivá období. Poté následuje analýza výdajové stránky rozpočtu. Výdaje jsou rozčleněny také druhově, a to na běžné a kapitálové. Je zde podrobně rozepsán jejich průběh a vzájemně porovnávány jednotlivé roky sledovaného období. Část vlastní práce uzavírá celkové zhodnocení hospodaření města a návrhy na zlepšení jak příjmové, tak výdajové stránky rozpočtu, které byly předloženy vedení města, a jsou zde uvedeny i jejich reakce na mé postřehy. Pro lepší názornost a pochopení je tato část práce doplněna o tabulky zpracované softwarem Microsoft Word, a také o sloupcové grafy a časové řady (trendy) vytvořené v softwaru Microsoft Excel.

Část literární rešerše vznikala za pomoci odborné literatury a zákonů, které se týkají zvolené problematiky.

Pro část vlastní práce bylo čerpáno ze závěrečných účtů ve formátu XLS a PDF, které mi byly poskytnuty vedením města Hodonín, z jejich interních záznamů a webových stránek.

3 Literární rešerše

Tato část práce je věnována vysvětlení důležitých pojmů a vztahů, které se týkají problematiky rozpočtu územních samosprávných celků. Na základě toho bude zajištěno zorientování se a pochopení vlastní části práce.

3.1 Územní samospráva

Územní samosprávu můžeme podle teorie fiskálního federalismu chápat jako formu veřejné správy a vlády. To znamená možnost samostatného spravování veřejných věcí na menším území, než je stát, na základě ekonomických podmínek a působnosti, kterou stanoví zákon. (Peková, 2011)

Samospráva znamená obstarávání vlastních záležitostí samostatně v mezích zákona. Z výše uvedeného vyplývá, že tyto záležitosti nespravuje stát, ale nestátní subjekt. Stát tedy předává část vykonávání veřejné správy nestátnímu subjektu, což lze považovat za významný projev demokratizace společnosti. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012)

Dle Hendrycha (2012) jsou nositeli územní samosprávy územní samosprávné celky (jednotky). V České republice jsou dva stupně těchto celků. Prvním stupněm jsou obce (základní samosprávné územní celky) a druhým stupněm jsou kraje (vyšší samosprávné územní celky).

Tato práce se zabývá rozpočtem města, což je druh obce, a tak bude následující text zaměřen právě na tento stupeň samosprávného územního celku.

3.1.1 Obec

Obec je základní územní jednotkou státu. Tvoří ji obyvatelé, kteří společně užívají určité území (katastrální území), které je součástí hranic obce, a které má právo na samosprávu zajištěnou ústavou. Z této definice plynou zároveň i tři znaky obce, kterými jsou vlastní území, občané, a samospráva veřejných záležitostí, tedy působnost. (Peková, 2011)

Průcha (2012, s. 207) zase ve své knize definuje obec jako „základní územní samosprávné společenství občanů, s povahou veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek.“ Jelikož se jedná o právnickou osobu, znamená to, že v právních vztazích vystupuje svým jménem a také nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá.

Provazníková (2015, s. 27) s Průchovou definicí souhlasí a pouze dodává, že kromě výše zmíněného má obec také „vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet.“

Obec by měla reprezentovat veřejné zájmy, tedy zájmy svých občanů a všech dalších subjektů, kteří na jejím území žijí či působí. Dále by měla pečovat o všestranný jak sociální, tak ekonomický rozvoj svého území, a v neposlední řadě by měla také naplňovat potřeby svých občanů a zabezpečovat pro ně veřejné statky a služby. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

Na celém území České republiky se můžeme setkat s mnoha druhy obcí. Jednotlivé samosprávné územní celky se mohou lišit v mnoha aspektech, jako je například velikost území, počet občanů, infrastruktura apod. Legislativa, která upravuje právní postavení všech obcí u nás, se nazývá Zákon o obcích. Ten uvádí následující základní druhy obcí:

- Obce, které nejsou městy,
- města – musí však mít více než 3 000 obyvatel. Faktem však je, že u nás můžeme najít města, která tuto hranici nespĺňují,
- obce s pověřeným obecním úřadem (v současnosti 388 obcí) a obce s rozšířenou působností (205 obcí). Jedná se obce, které ze zákona mají povoleno vykonávat ve svém správním obvodu nad rámec přenesené působnosti ostatních běžných obcí,
- statutární města, kterých je aktuálně 19. Prostřednictvím obecně závazné vyhlášky běžně rozčleňují své území na městské obvody či městské části. Od roku 2001 ve většině z nich sídlí krajské úřady,
- hlavní město Praha, které je rozčleněno na několik městských částí, a její postavení je upraveno zvlášt' v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,

Posledním, a zároveň zvláštním druhem obce je tzv. městys. Peková, Pilný a Jetmar (2008) ve své publikaci uvádějí, že se jedná o obce, kterým bylo povoleno tento název užívat před r. 1954. Na požádání předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR jim tento titul bude navrácen. Peková (2011) také dodává, že vzhledem k působnosti, pravidlům hospodaření aj. však nemá význam.

3.1.1.1 Působnost obce

Při vykonávání místní správy obec plní úkoly, které jsou určeny její tzv. působností. Dle Průchy (2012, s. 209) působnost znamená „*právně vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec realizuje svoji pravomoc.*“

U obcí na území České republiky se setkáváme s dvojí působností, a to samostatnou (samosprávnou) a přenesenou (delegovanou).

Samostatná působnost je správa takových záležitostí, o kterých obec rozhoduje samostatně, tedy stát do ní nijak nezasahuje, je vázána pouze zákony a obecně závaznými předpisy. V praxi tuto činnost vykonává zastupitelstvo obce. (Průcha, 2012)

Provazníková (2015) ve své publikaci uvádí následující činnosti, které spadají do samostatné působnosti obce: hospodaření, tvorba peněžních fondů, tvorba rozpočtu a závěrečného účtu, vydávání obecně závazných vyhlášek, obecní policie, ukládání pokut za správní delikty, zřizování zdravotnických zařízení aj.

Naopak u přenesené působnosti Průcha (2012) uvádí, že jde o vykonávání státní správy, ne přímo orgány státu, ale orgány obcí. V praxi tuto činnost vykonává obecní úřad v rozsahu, který je určen zákonem.

Mezi tyto činnosti patří: rozhodování o místních a účelových komunikacích, správa drobných toků, vydávání nařízení obce, a mimo jiné jsou obce povodňovým orgánem a orgánem ochrany přírody a ovzduší atd.

3.1.2 Orgány

Obec na území České republiky může svou působnost vykonávat přímo občany, nebo prostřednictvím zvolených orgánů. Mezi orgány obce patří zastupitelstvo, rada obce, starosta a obecní úřad. Obec může případně podle zvláštních předpisů zřídit i zvláštní orgány.

3.1.2.1 Zastupitelstvo

Je nejvyšší kolektivní orgán, jehož členové jsou voleni v přímých volbách občany obce na dobu 4letého volebního období. Počet členů závisí na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce. (Hendrych, 2012) Z jejich řad jsou poté voleni členové rady obce a starosta.

(Peková, Pilný a Jetmar, 2008) uvádějí, že mu zákon ukládá scházet se nejméně 4x ročně v počtu alespoň nadpoloviční většiny. Jeho jednání jsou veřejná, probíhají podle schváleného jednacího řádu a pro vydání usnesení nebo rozhodnutí zde platí opět princip nadpoloviční většiny. Tento princip dává povinnost souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů.

Zastupitelstvo rozhoduje ve všech samosprávných záležitostech kromě těch, ve kterých má rozhodovací pravomoc vyšší územní samosprávný celek, tedy kraj. Mezi nejvýznamnější záležitosti patří: volba starosty a místostarosty, schvalování závěrečného účtu a rozpočtu obce, programu rozvoje obce, obecně závazných vyhlášek, založení nebo zrušení právnických osob aj. (Peková, 2011)

V majetkových záležitostech dle Pekové, Pilného a Jetmara (2008) zastupitelstvo rozhoduje mimo jiné o: nabytí či převodu nemovitosti, zastavení práv či movitých věcí, zastavení nemovitostí a zřízení věcného břemene, bezúplatném převodu movitých věcí a peněz, vkladech do obchodních společností aj.

Zákon zastupitelstvu umožňuje přenést některé pravomoci na radu obce.

3.1.2.2 Rada obce

Je výkonný orgán. Volí se pouze tehdy, je-li počet členů zastupitelstva větší než 15. Počet jejích členů je vždy lichý a nesmí být vyšší než jedna třetina počtu členů zastupitelstva. Zpravidla může mít 5-11 členů. Je tvořena starostou, jeho zástupci – místostarosty a dalšími členy. U velkých měst jsou členy primátor, náměstci primátora a ostatní členové. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

Hendrych (2012) popisuje její působnost následovně. V záležitostech samostatné působnosti rada podléhá zastupitelstvu a v záležitostech přenesené působnosti (výkonu státní správy) rozhoduje pouze v případě, že tak stanoví zákon (např. vydává nařízení obce). Rada je usnášenischopná, pokud je přítomna alespoň nadpoloviční většina jejích členů, a může vydat platné rozhodnutí nebo usnesení pouze pokud

souhlasí nadpoloviční většina všech členů. Členové se schází podle potřeby a jejich schůze jsou neveřejné.

Dle Pekové (2004) mezi pravomoci rady obce mimo jiné patří: vydávání nařízeních obce v rámci přenesené působnosti pokud ji zákon zmocní, rozhodování o uzavírání nájemních smluv, ukládání pokut v samostatné působnosti, zřizování výkonných orgánů obecního úřadu (např. odbory s placenými zaměstnanci), příprava podkladů k jednání zastupitelstva aj.

3.1.2.3 Starosta

Je představitelem obce a zastupuje ji navenek. Dále je uznáván za statutární orgán obce. Pokud v obci není zřízena funkce tajemníka, má na starosti všechny zaměstnance obecního úřadu. Zodpovídá se obecnímu zastupitelstvu a jeho funkční období končí zvolením nového starosty. (Peková, 2011)

Peková (2004) ve své další publikaci uvádí důležité funkce: svolává obecní zastupitelstvo, jmenuje a odvolává tajemníka (v souladu s rozhodnutím ředitele krajského úřadu), je odpovědný za informování veřejnosti o činnostech obce, řídí, svolává a připravuje schůze rady obce, objednává a odpovídá za provedení auditu hospodaření obce aj.

Místostarosta

Hendrych (2012) uvádí, že podle zákona zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti. Pokud tak určí zastupitelstvo, místostarostů může být i více. To umožní rozdělit mezi ně úkoly a tím pádem i zefektivnit jejich činnost. Zastupitelstvo tím pádem musí určit, který místostarosta bude zastupovat starostu v době nevykonávání jeho funkce nebo v době jeho nepřítomnosti.

3.1.2.4 Obecní úřad

Dle Hendrycha (2012) jej tvoří na prvním místě starosta a poté následují místostarosta (místostarostové), tajemník (pokud je zřízen), a zaměstnanci obecního úřadu. Pokud rada obce uzná za vhodné, mohou být zřízeny odbory a oddělení pro jednotlivé úseky činnosti.

Tajemník je zaměstnancem obecního úřadu, kterého musí povinně zřídit u pověřených obecních úřadů a obcí s rozšířenou působností. Jmenuje a odvolává jej starosta se souhlasem ředitele krajského úřadu, a zodpovídá starostovi za plnění úkolů úřadu jak v samostatné, tak i přenesené působnosti. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

Peková (2004) ve své publikaci uvádí, že obecní úřad má na starosti administrativně organizační činnosti, které souvisí jak se samosprávnou tak i přenesenou působností. V rámci samostatné působnosti řídí organizace, které byly zřízeny obcí pro zabezpečování veřejných statků, plní úkoly, které dostává od zastupitelstva, a pomáhá komisím a výborům v jejich činnosti. V rámci přenesené působnosti pak probíhá výkon státní správy pouze v mezích zákona a pouze těch činností, které nejsou svěřeny do působnosti jiného zvláštního orgánu. Na závěr doplňuje, že ve městech plní jeho funkci městský úřad, magistrát a úřady městských obvodů a částí.

Jedním z nejdůležitějších nástrojů k zajištění výše zmíněných funkcí obce je rozpočet. Obecní rozpočet tvoří důležitý článek soustavy veřejných rozpočtů, a hospodaření na jeho základě je ze zákona povinné. Další část literární rešerše je tedy zahájena uvedením do problematiky veřejných rozpočtů České republiky. Je zde uvedena struktura rozpočtové soustavy, následuje popis rozpočtového procesu a nakonec je zde podrobně popsán rozpočet samosprávných územních celků.

3.2 Rozpočtová soustava ČR

Pojem rozpočtová soustava neznamena pouze soustava peněžních fondů, ale také soustava vztahů, které vznikají uvnitř i mimo rozpočtovou soustavu, a v neposlední řadě soustava institucí a orgánů, které tyto veřejné rozpočty řídí. Mezi tyto instituce a orgány patří v České republice především daňové úřady, finanční úřady, ministerstvo financí aj. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

Rozpočtovou soustavu tvoří soustava veřejných rozpočtů a mimorozpočtových peněžních fondů.

Dle Peterové (2012) do soustavy veřejných rozpočtů patří:

- Státní rozpočet, který má rozhodující postavení a má povahu zákona,
- rozpočty krajů,
- obcí,
- dobrovolných svazků obcí,
- příspěvkových organizací zřizovaných územními samosprávnými celky,
- Regionálních rad regionů soudržnosti.

Mezi mimorozpočtové peněžní fondy pak patří: státní fondy, fondy krajů a obcí, fond veřejného zdravotního pojištění a rozpočty zdravotních pojišťoven.

Jelikož se tato práce zabývá hospodařením a analýzou rozpočtu samosprávného územního celku, bude v následujícím textu podrobně rozebrán právě pojem rozpočet obce.

3.2.1 Rozpočet obce

Rozpočet je hlavním finančním nástrojem, který obec využívá k plnění svých funkcí. Fakt, že má obec svůj vlastní rozpočet, jí umožňuje oddělené hospodaření od státního rozpočtu. To však neznamena, že zde není spojitost mezi obecním a státním rozpočtem. Je naprosto běžné, že obec není finančně soběstačná, a tak si dopomáhá financemi ze státního rozpočtu.

Pojem rozpočet samosprávného územního celku lze chápat více způsoby, v závislosti na hledisku, z jakého se na něj díváme. Nejvíce autorů se shodlo na celkem čtyřech významech. Jako první definuje Provazníková (2015) rozpočet jako **decentralizovaný peněžní fond**, který je tvořen dvěma typy příjmů. Prvním typem jsou příjmy získané přerozdělením v rozpočtové soustavě, a druhým typem jsou příjmy

získané vlastní činností obce. Z těchto zdrojů jsou poté financovány veřejné a smíšené statky. U tohoto financování zároveň platí zásada nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti.

Z účetního hlediska charakterizuje Peková (2011) rozpočet jako *bilanci* příjmů a výdajů za rozpočtové období, která musí být vyrovnána.

Kadeřábková a Peková (2012) dále charakterizují rozpočet jako *finanční plán*, kterým se řídí financování veškerých činností prováděných obcí po období jednoho rozpočtového roku. Tento rok se shoduje s rokem kalendářním.

Rozpočet lze také chápat jako nástroj *prosazování cílů municipální a regionální politiky*. V jehož rámci je zároveň nástrojem prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatel dané obce, financují se z něho potřeby lokálního a regionálního veřejného sektoru, poskytuje informace o finanční situaci a plánech obce atd. (Provažníková, 2015)

Stejně jako rozpočet státní má i rozpočet obce dvě strany, a to příjmovou a výdajovou. Kromě příjmů a výdajů obce obsahuje také příjmy a výdaje subjektů jí zřizovaných.

Nejdeálnějším typem rozpočtu je rozpočet vyrovnaný, kdy se příjmy rovnají výdajům. Může být ale schválen i rozpočet přebytkový, kdy příjmy přesahují výdaje. Tento jev může nastat například v situaci, kdy obec plánuje využít příjmy běžného roku až v budoucích rozpočtových obdobích. Posledním typem rozpočtu je rozpočet schodkový. Ten však může být schválen pouze za podmínky, že jej bude možné uhradit financemi z předešlých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem apod. (Peterová, 2012)

3.2.2 Funkce rozpočtu

Každý rozpočet plní důležité funkce, kterými jsou:

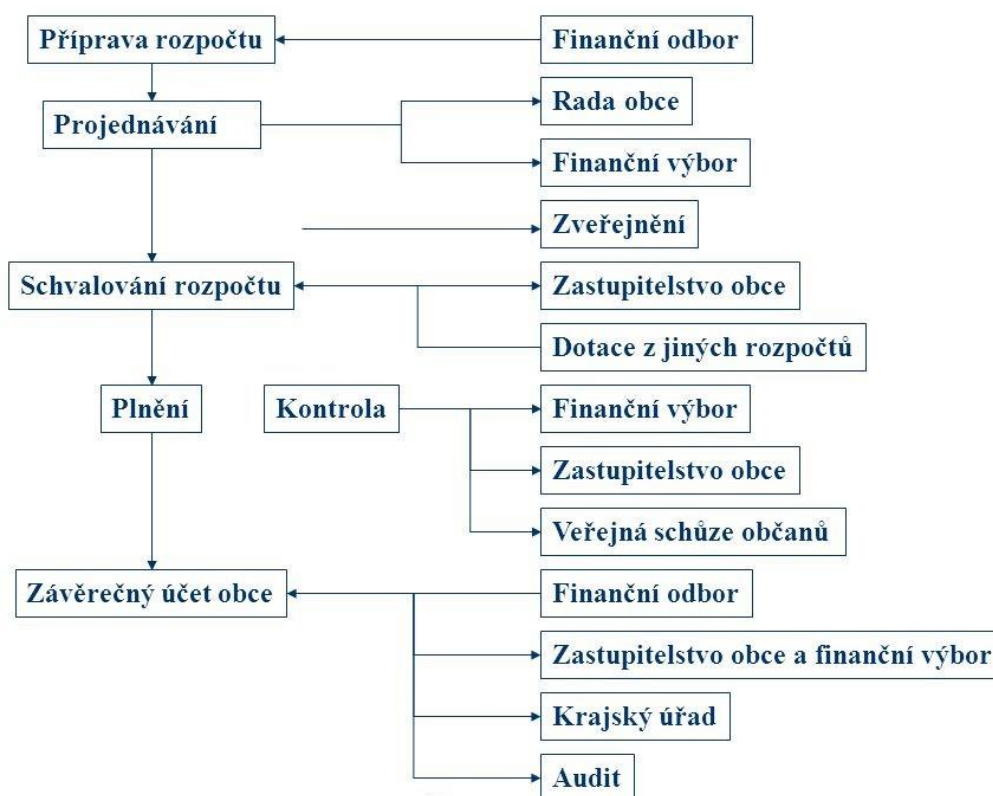
1. Alokační – která je dle Kadeřábkové a Pekové (2012) nejstarší a zároveň rozhodující. Prostřednictvím financí, které jsou shromažďovány v rozpočtu, jsou financovány různé potřeby občanů a veřejné statky.
2. Redistribuční – na úrovni územní samosprávy je však její využití omezené. Prostřednictvím rozpočtu dochází k přerozdělování důchodů za účelem zmírnění sociálních nerovností mezi občany. To je zajištěno především nepřímo, prostřednictvím daní z příjmů a majetkových daní. Příkladem přímé redistribuce mohou být adresné transfery pro sociálně slabší rodiny. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)
3. Stabilizační – její využití na úrovni územní samosprávy je dle Pekové (2011) také omezené. Nicméně konstatuje, že v některých vyspělých zemích dokáže územní samospráva svými aktivitami ovlivnit ekonomický růst (například výstavbou technické infrastruktury apod.). V praxi je tato funkce úzce spojena s regionální politikou, kdy poptávka jednotlivých obcí a regionů ovlivňuje celkovou agregátní poptávku.

3.2.3 Rozpočtový proces

Provazníková (2015) rozpočtový proces definuje jako souhrn činností, které jsou potřebné pro řízení hospodaření obce v daném rozpočtovém období. V České republice je rozpočtový proces obcí popsán v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jak již bylo uvedeno, rozpočtové období trvá jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces však trvá o něco déle, v rozmezí roku a půl až dvou let, neboť první etapa procesu začíná již půl roku nebo i dříve před začátkem rozpočtového období.

Rozpočtový proces můžeme rozdělit do šesti etap, které jsou zobrazeny na obrázku č. 1.

Obr. 1 Schéma rozpočtového procesu obcí

Zdroj: www.slideplayer.cz

Prvním a zároveň nejsložitějším krokem je **příprava rozpočtu**, kdy finanční odbor obecního/městského úřadu sestavuje návrh rozpočtu. O nejsložitější krok se jedná proto, že musí být provedeno mnoho analýz a predikcí, které zajistí co nejpřesnější a nejreálnější odhad vývoje příjmů a výdajů v budoucím rozpočtovém období. K tomu může dopomoci tzv. rozpočtový výhled, který Peterová (2014) definuje jako nástroj pro střednědobé finanční plánování. Sestavuje se na období 2 - 5 let následujících po roce schváleného rozpočtu a musí obsahovat souhrnné údaje o příjmech,

výdajích, pohledávkách a závazcích. Jeho největším přínosem je fakt, že pokud z něj bude finanční odbor vycházet při sestavování návrhu rozpočtu, umožní jim vidět a zohlednit tak skutečnosti, které nastanou v širší budoucnosti než je jen jeden rozpočtový rok. Od roku 2001 jej musí povinně zpracovávat každá obec. V případě nezpracování se obec dopustí dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů správního deliktu a hrozí jí pokuta od krajského úřadu. Kromě rozpočtového výhledu by měl dle Provazníkové (2015) návrh rozpočtu vycházet také z rozpočtu státu a kraje. Návrh rozpočtu musí také obsahovat přesné požadavky vedoucích jednotlivých odborů a zastupitelů.

Druhým krokem rozpočtového procesu je **projednávání**, kdy se návrh rozpočtu projednává v radě obce a finančním výboru. Pokud mají tyto orgány k návrhu připomínky, vrátí se opět finančnímu odboru a ten je do návrhu zapracuje. Pokud již tyto výkonné orgány nemají žádné výhrady, může jít návrh k projednání a schválení zastupitelstvem. Ještě před tím však musí být návrh rozpočtu zveřejněn po dobu 15ti dní na úřední a elektronické desce, aby se k němu mohli vyjádřit občané.

Po uplynutí této lhůty může jít konečně návrh k projednání a **schválení** zastupitelstvem. Peková, Pilný a Jetmar (2012) uvádějí, že se zde zastupitelstvo zaměřuje hlavně na objem a strukturu příjmů a výdajů, způsob úhrady případného deficitu apod. Peterová (2014) na závěr dodává, že ihned poté co zastupitelstvo rozpočet schválí, musí jej podrobně rozepsat podle rozpočtové skladby a sdělit závazné ukazatele subjektům, které se jimi musí povinně řídit. V případě, že zastupitelstvo rozpočet neschválí do 1. ledna rozpočtového období, hospodaření obce se bude řídit rozpočtovým provizoriem, až dokud nebude příslušný rozpočet schválen. Rozpočtové provizorium znamená, že obec bude hospodařit podle předchozího rozpočtového období nebo podle plánovaného rozpočtu. Rozhodovací právo zde má zastupitelstvo obce. (Peková, 2011)

Od 1. ledna rozpočtového období se začíná hospodařit se schváleným rozpočtem a dochází tedy k jeho **plnění**. Je naprosto normální, že rozpočet není plněn zcela podle schváleného rozpočtu. Během rozpočtového období může dojít k mnoha událostem, které zasáhnou příjmovou nebo výdajovou stranu rozpočtu. Proto je třeba provádět během roku **průběžnou kontrolu plnění** rozpočtu a případným změnám rozpočet přizpůsobovat. Provazníková (2015) uvádí tři způsoby, jak lze v průběhu roku na neplánované změny reagovat:

- Změnit rozpočet (to však podléhá schválení zastupitelstvem),
- využít prostředky z mimorozpočtových zdrojů (např. fond rezerv a rozvoje),
- provést rozpočtové opatření – přesun prostředků rozpočtu mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů.

Peterová (2014) poté jmenuje konkrétní změny, na které může být reagováno rozpočtovým opatřením:

- a) organizační - mění se jimi výše příjmů (např. přijetí dotace)
- b) metodické - změny vyvolané změnou právních předpisů (např. cenová regulace)
- c) věcné - např. snížení příjmu z daní

Poslední fází rozpočtového procesu je **následná kontrola** plnění rozpočtu, v rámci níž finanční odbor a rada sestavuje **závěrečný účet**, a zastupitelstvo jej poté projednává a schvaluje. Závěrečný účet je jakousi finanční analýzou hospodaření obce, neboť obsahuje podrobný přehled všech finančních operací, které se v rozpočtovém období uskutečnily.

Dle Peterové (2014) zhodnocuje hospodaření s finančními prostředky obce i jejích příspěvkových organizací a hospodaření s jejich majetkem. Je v něm zahrnuto také vyúčtování finančních vztahů k jiným rozpočtům (státní, krajský), státním fondům a k jiným subjektům. Zároveň vyhodnocuje, jestli byly poskytnuté a přijaté příspěvky a dotace použity správně, v plné výši apod.

Zákon o obcích a o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů obci ukládá povinnost nechat si přezkoumat své hospodaření za rozpočtové období. Přezkum může provést příslušný krajský úřad nebo auditorská společnost. Výsledek tohoto přezkoumání se poté zapracuje do závěrečného účtu a 15 dní před projednáváním u zastupitelstva obce se vystaví na úřední desce a elektronické desce, aby byl přístupný občanům a ti se k němu mohli případně vyjádřit.

Projednání závěrečného účtu zastupitelstvem poté končí buď souhlasem bez výhrad, nebo souhlasem s výhradami (kde zastupitelstvo uvede návrhy na odstranění nedostatků). (Peterová, 2014)

Dalším důvodem proč obce provádějí průběžnou a následnou kontrolu je fakt, že díky ní dokáží zmapovat a odůvodnit nenadálé skutečnosti ke kterým v průběhu rozpočtového období došlo a zohlednit jejich riziko v následujících rozpočtových obdobích. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

3.2.4 Rozpočtové zásady

V průběhu celého rozpočtového procesu je povinností dodržovat zásady, které platí pro celou rozpočtovou soustavu. Zásad je celkem sedm a rozpočet tedy musí být:

1. **Sestavován a schvalován každý rok.**
2. **Reálný a pravdivý.** Je tedy zapotřebí umět správně odhadnout příjmy a výdaje, aby se rozpočet nemusel v průběhu rozpočtového období často upravovat a nedocházelo k výraznějším odchylkám od plánovaného rozpočtu. Často se zde prosazuje princip tzv. „zápovědi virementu“, což znamená zákaz převádění výdajů, které byly vyhrazeny na určitý účel, na účel jiný. (Marková, 2000)
3. **Úplný a jednotný,** čemuž dopomáhá závazná rozpočtová skladba.
4. **Dlouhodobě vyrovnaný,** což je nezbytně nutné pro dlouhodobě úspěšné hospodaření
5. **Hospodárný a efektivní.**
6. **Veřejně přístupný – publicita.** Díky ní budou občané informováni o hospodaření obce a budou moci provádět kontrolu.
7. Musí pravidelně podléhat **finanční kontrole** a **účetnímu auditu.** (Peková, 2004)

3.2.5 Rozpočtová skladba

Aby bylo možné zajistit komplexní pohled na finanční hospodaření veřejných rozpočtů, je potřeba příjmy a výdaje určitým způsobem členit. To zajišťuje tzv. závazná rozpočtová skladba, která je upravena v novele vyhlášky č. 362/2014 Sb. o rozpočtové skladbě. Je to tedy jakýsi základní třídící standard pro peněžní operace veřejných rozpočtů. (Peterová, 2014)

Provazníková (2015) definuje peněžní operace jako pohyby peněžních prostředků na bankovních účtech vedených u peněžních ústavů. Nepatří sem tedy operace pokladny, neboť ty se promítnou do těchto příjmů a výdajů až po jejich zúčtování s příslušným bankovním účtem.

Platná rozpočtová skladba využívá čtyři základní hlediska třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů:

- Kapitální (odpovědnostní) – pro obce a kraje nepovinné
- Druhové – základní třídění, využito v části vlastní práce, a tak o něm bude pojednáno podrobně v následujícím textu
- Odvětvové – třídění podle účelu, na jaký jsou finanční prostředky vynakládány. Peková (2004) uvádí, že z tohoto hlediska se třídí všechny výdaje, avšak příjmy pouze nedaňové a kapitálové.
- Konsolidační (tzv. záznamové jednotky) – dle Peterové (2014) toto hledisko rozděluje výdaje, které jsou vynakládány uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů, které upravuje rozpočtová skladba, a příjmy, které vznikají uvnitř soustavy veřejných rozpočtů, pokud tato skutečnost není vyjádřena již v druhovém třídění. Jejím úkolem je očištění údajů o rozpočtu od interních přesunů peněžních prostředků uvnitř sledované jednotky.

3.2.5.1 Druhové třídění peněžních operací

Jak již bylo pojednáno výše, druhové třídění je tříděním základním, které třídí všechny peněžní operace do tří základních okruhů: příjmy, výdaje a financování. Jednotlivé okruhy jsou poté děleny dále do tříd (nejvyšší jednotka třídění) až na jednotlivé položky (nejnižší jednotka třídění).

Příjmové operace se dle Provazníkové (2015) třídí do čtyř tříd:

- 1 **Daňové příjmy** – povinné a neopětované příjmy z daní, doplatků včetně daní, pokut za pozdní nebo nesprávné placení a pojistného zdravotního a sociálního pojištění.
- 2 **Nedaňové příjmy** – všechny opětované příjmy (např. z prodeje zboží a služeb, z prodeje neinvestičního majetku, pokuty, které se nevazují k daním, a přijaté splátky úvěrů za účelem provádění rozpočtové politiky).
- 3 **Kapitálové příjmy** – všechny dary na investiční účely kromě darů od zahraničních vlád a transferů z jiných úrovní vlády, a příjmy za prodej investičního majetku a finančních aktiv, které mají povahu majetkových podílů za účelem provádění rozpočtové politiky.

- 4 **Přijaté dotace** – ty se dále člení na nenávratné od jiných úrovní vlády a zahraničních institucí a vlád a běžné a kapitálové dotace neopětované.

Výdajové operace se dle Pekové (2004) třídí do 5. a 6. třídy:

- 5 **Běžné výdaje** – patří sem všechny neinvestiční nákupy, tedy opětované výdaje za nákup služeb a zboží, které mají neinvestiční povahu, náklady spojené s najímáním pracovní síly (platy, pojistné), neinvestiční transfery a neinvestiční poskytované půjčky.
- 6 **Kapitálové výdaje** – neboli investiční nákupy, což jsou opětované výdaje na nákup hmotného i nehmotného investičního majetku, majetkových účastí a akcií. Patří sem také investiční transfery.

Poslední, 8. třídou, která se podstatně liší od předešlých tříd, je financování, které Provazníková (2015) definuje následovně:

- 8 **Financování** – je stavovou veličinou, která vyjadřuje změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Funguje jako jakási vyrovnávací položka rozpočtu. V případě schodkového rozpočtu dojde k poklesu hotovosti nebo si obec vezme úvěr, což znamená kladné znaménko financování. Naopak v případě přebytkového rozpočtu bývá znaménko financování záporné, kdy obec splácí závazky či poskytuje půjčky. Po započtení financování by měl být rozpočet vždy vyrovnaný.

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika města Hodonín

4.1.1 Základní informace

Město Hodonín se nachází v Jihomoravském kraji, přibližně 60 km jihovýchodně od Brna. Má rozlohu 63,05 km a žije zde přibližně 25 000 obyvatel, čímž se řadí mezi největší města regionu Slovácko. Město leží v centru regionu, který je známý kvalitním moravským vínem, čistou přírodou a bohatými folklorními tradicemi. V jeho těsné blízkosti leží hranice mezi Českou republikou a Slovenskem, kterou tvoří tok řeky Moravy. Hodonín je také známý jako rodiště Tomáše Garrigua Masaryka, prvního československého prezidenta, a je jedním ze členů asociace Národní sítě Zdravých měst České republiky a Agendy 21.

Město má velice bohatou historii. Český kníže Břetislav I. (1035–1055) nechal vybudovat vodní hrad s názvem Hodonín, který byl součástí pohraničního obranného systému. Pod hradem poté vznikaly osady, které byly základními kameny vzniku pozdějšího města. Za Přemyslovců a Lucemburků byl Hodonín centrem diplomatických jednání českých panovníků. Od pol. 19. stol. se městu velmi dařilo a vznikali mimo jiné tabáková továrna, cukrovar, cihelny, slévárna, mlékárna, koželužna, závod na překližky a dýhy, konzervárna ovoce a ryb atd. Začal se zde také těžit lignit, zemní plyn a nafta. Po druhé světové válce došlo navíc k prudkému rozmachu energetiky a těžkého průmyslu. Později byla v Hodoníně vybudována tepelná a vodní elektrárna.

Obr. 2 Městská radnice

Zdroj: hodoninsky.denik.cz

Obr. 3 Znak města Hodonín

Zdroj: hodonin.eu

Dnes se původně průmyslové město stává centrem cestovního ruchu přezdívaným „město lázeňské“. Město je známé svými stezkami pro pěší a cyklisty, historickými a kulturními památkami, vinařskou turistikou, ale také řadou folklorních akcí a festivalů. Nejnavštěvovanějšími kulturními akcemi, na které se do Hodonína každoročně v polovině září sjíždí široké okolí, patří srpnové Svatovavřínecké slavnosti a Svátek vína.

Hodonín nabízí širokou škálu možností jak trávit volný čas. Pro rodiny s dětmi a milovníky zvířat se zde nachází Zoologická zahrada Hodonín, ve které je možno zhlédnout asi 450 kusů zvířat jak z našich končin, tak i těch exotických. Pro dobrodruhy je zde přístaviště „U Jezu, kde je možné využít vyhlídkovou plavbu po řece Moravě, a pokochat se tak neporušenou přírodou. V jeho okolí se nachází mnoho atraktivních turistických cílů a bohatá síť cyklostezek, která se každým rokem rozšiřuje do dalších zajímavých míst. Chloubou města je také moderní koupaliště, které je v horkých letních dnech hojně navštěvováno lidmi ze širokého okolí.

Pro starší ročníky se zde nabízí jedno z nejmladších lázeňských zařízení u nás, Lázně Hodonín, které se nacházejí uprostřed klidného parku zdobeného sochami na okraji Hodonína. Lázeňský komplex je velmi moderní a je známý především léčebnými účinky jodobromové vody, která je jednou z nejkvalitnějších vod v Evropě. Léčí se zde nemoci oběhového a pohybového ústrojí. (concentus-moraviae.cz)

Obr. 4 Hlavní budova Lázní Hodonín

Zdroj: edb.cz

4.1.2 Organizační struktura, vybavenost

Město Hodonín se řadí mezi obce s rozšířenou působností. Orgány města jsou starosta, 3 místostarostové, městský úřad, zastupitelstvo a rada. V čele městského úřadu je starosta, Mgr. Milan Lúčka, který je zároveň předsedou komise cestovního ruchu, a 3 místostarostové. Prvním místostarostou je pan JUDr. Vítězslav Krabička a dalšími Mgr. Ladislav Ambrozek a Mgr. Jiří Janda. Zastupitelstvo Hodonína tvoří 31 členů, z nichž 9 tvoří zároveň radu města.

Mezi zvláštní orgány města patří například Povodňová komise, kterou město zřídilo v reakci na výskyt povodní (viz povodně v roce 2010).

Městský úřad Hodonín je rozdělen do 14 odborů, kdy každý z nich je zaměřen na jiné odvětví veřejné správy. To zajišťuje profesionální a odbornou činnost města.

Odbory městského úřadu Hodonín:

1 Tajemník úřadu,	9 Interní audit,
2 Odbor právní,	10 Odbor sociálních věcí a školství,
3 Odbor rozvoje města,	11 Odbor životního prostředí,
4 Odbor dopravy a přestupků,	12 Obecný stavební úřad,
5 Odbor ekonomiky a financí,	13 Obecní živnostenský úřad,
6 Odbor investic a údržby,	14 Útvar krizového řízení.
7 Odbor organizační a vnitřních věcí,	
8 Odbor kanceláře starosty a místostarostů,	

Vybavenost Města Hodonín je dle mého názoru na dobré úrovni a téměř každý si zde může přijít na své. Kromě ostatních právnických osob, které působí na jeho území je město také zřizovatelem mnoha příspěvkových organizací:

- Lázně Hodonín,
- Zoologická zahrada Hodonín,
- Dům kultury Hodonín,
- TEZA Hodonín,
- Hodonínský symfonický orchestr a smíšený pěvecký sbor,
- 4 základní školy,
- 5 mateřských škol. (hodonin.eu, 2016)

4.2 Analýza rozpočtu města

V této části je provedena podrobná analýza rozpočtových příjmů a výdajů města Hodonín. Podklady pro analýzu mi byly poskytnuty 1. místostarostou města Hodonín, JUDr. Vítězslavem Krabičkou, ve spolupráci s pracovníky odboru ekonomiky a financí Městského úřadu Hodonín. Konkrétně se jednalo o závěrečné účty za sledované období.

4.2.1 Schválené příjmy a výdaje v období 2012–2015

Tab. 1 Schválené příjmy a výdaje v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015
Schválené příjmy	390 773,00	452 602,20	486 816,00	483 200,00
Schválené výdaje	429 576,00	499 149,10	560 088,00	542 421,30
Rozdíl	-38 803,00	-46 546,90	-73 272,00	-59 221,30
Financování	38 803,00	46 546,90	73 272,00	88 529,80

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

V tabulce č. 1 lze vidět, že schválené příjmy i výdaje ve sledovaném období vykazují rostoucí charakter, až na nepatrný pokles příjmů i výdajů v roce 2015. Ve všech letech zastupitelstvo schválilo schodkový rozpočet, který poté vyrovnalo dofinancováním. V letech 2012–2014 město plánovalo rozpočet dofinancovat kombinací přebytku hospodaření minulých let a úvěru. V roce 2015 výdaje převyšovaly příjmy o 59 221,30 tis. Kč a dofinancováno bylo 88 529,80 tis. Kč. Důvodem vyššího financování bylo využití neobvykle vysokého přebytku hospodaření minulých let. Po započtení financování byl tedy v roce 2015 schválen rozpočet s přebytkem ve výši 29 308,50 tis. Kč.

4.2.2 Skutečné příjmy a výdaje v období 2012–2015

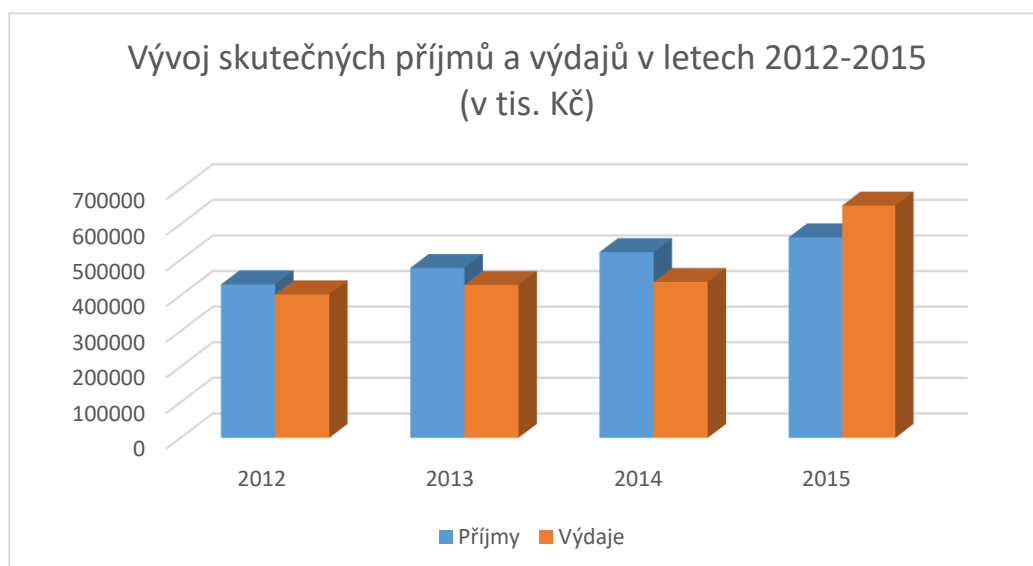
Tato práce bude vycházet především ze skutečných příjmů a výdajů, neboť právě ty mají nejvyšší vypovídací schopnost, co se hospodaření města týče. Následující tabulka a graf porovnávají vývoj skutečných příjmů a výdajů ve sledovaném období.

Tab. 2 Skutečné příjmy a výdaje v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015
Skutečné příjmy	431 426,37	477 313,56	521 727,92	563 316,16
Skutečné výdaje	403 138,81	429 610,19	438 016,87	652 769,75
Rozdíl	28 287,56	47 703,37	83 711,05	-89 453,59
Financování	-35 336,03	-9 474,87	-18 199,26	-10 770,79

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obr. 5 Vývoj skutečných příjmů a výdajů v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

V grafu č. 5 lze jasně vidět rostoucí trend jak příjmové, tak výdajové strany. Dále si lze všimnout, že v každém roce byly příjmy vyšší než výdaje, s výjimkou v roce 2015, kdy situace byla opačná. Porovnáním skutečnosti se schválenými rozpočty, lze dojít k závěru, že podle plánu vyšel pouze rok 2015.

V roce 2012 zastupitelstvo schválilo schodkový rozpočet ve výši 38 803 tis. Kč s tím, že tento schodek bude pokryt úvěrem a přebytkem hospodaření minulých let, což umožňuje par č/5 zákona 250/2000 sb. zákona o rozpočtových pravidlech. Saldo skutečných příjmů a výdajů však vyšlo kladné, a to ve výši 28 287,56 tis. Kč. Město si navíc v rámci financování vzalo úvěr ve výši 7 241,56 tis. Kč, ale splátky úvěrů z předešlých let, které město splácí, dosahovaly částky 42 577,59 tis. Kč, a tak

se rozpočet dostal na zápornou hodnotu 7 048,47 tis. Kč. Tento schodek byl kryt přebytkem hospodaření minulých let. Výsledek hospodaření byl pro rok 2012 ve výši 5 880,32 tis. Kč, což je zároveň nejlepší hospodářský výsledek v našem zkoumaném období.

V roce 2013 skutečné příjmy vzrostly oproti roku 2012 o 45 887,19 tis. Kč (10,6 %), zásluhou převážně daňových příjmů, které vzrostly o 40 365,72 tis. Kč, (15 %). Zvýšily se také výdaje, a to přesně o částku 26 471,38 tis. Kč (6,6 %), především kvůli podstatnému zvýšení kapitálových výdajů ze 79 024,82 tis. Kč na 118 751,10 tis. Kč (růst o 50 %). Výsledné saldo v tomto roce bylo opět kladné, ve výši 47 703,37 tis. Kč. Město si i v tomto roce v rámci financování vzalo úvěr ve výši 27 704,59 tis. Kč a zápornou položkou byly splátky jistin v částce 37 179,46 tis. Kč. Po zahrnutí financování tedy rozpočet zůstal kladný v přesné výši 38 228,5 tis. Kč. Hospodářský výsledek v tomto roce činil -559,90 tis. Kč zásluhou ukončení aktivity města v oblasti parkovacích automatů a ztrátové aktivity v oblasti bytového hospodářství.

Rok 2014 měl podobný průběh jako předchozí rok 2013. Skutečné příjmy vzrostly o 44 414,36 tis. Kč, což je 9,3 %. Příčinou byl hlavně významný nárůst přijatých dotací o 34 103,84 tis. Kč (32,6 %) a mírné zvýšení daňových příjmů o 11 508,9 tis. Kč (3,7 %). Výdaje v porovnání s předchozím rokem také nepatrně vzrostly, přesněji o částku 8 406,68 tis. Kč, což jsou necelá 2 %. Tento růst byl zapříčiněn nárůstem běžných výdajů. Výsledné saldo dosáhlo kladné částky 83 711,05 tis. Kč, což je nejvyšší hodnota ve zkoumaném období. Prvenství nepokazilo ani financování, v rámci něhož byl přijat úvěr ve výši 17 150,41 tis. Kč a snižující položkou byly splátky jistin v celkové hodnotě 35 349,67 tis. Kč. Nejúspěšnější rozpočtové období tedy skončilo s kladnou hodnotou 65 511,79 tis. Kč. Hospodářský výsledek dosáhl také kladné hodnoty, přesně 996,41 tis. Kč, a to díky obratu bytového hospodářství města z činnosti prodělečné na činnost výdělečnou.

Rok 2015 je v určitých bodech úplně odlišný od předchozích let sledovaného období. Oproti předchozímu roku 2014 se příjmy zvýšily o 41 588,24 tis. Kč (8 %), co stejně jako v minulém roce zapříčinil mírný nárůst daňových příjmů o 10 706,8 tis. Kč (3,3 %) a výraznější nárůst přijatých dotací o 33 877,41 tis. Kč (24,4 %). Výdaje v tomto roce vzrostly podstatně více, přesně o 214 752,88 tis. Kč v porovnání s rokem 2014, což je 49 %. Příčinou byl výrazný růst kapitálových výdajů, které byly oproti minulému roku vyšší o 203 467,74 tis. Kč, což v procentech znamená nárůst o 173 %. Tento rok tak byl jediným rokem, kdy skutečné výdaje převýšily skutečné příjmy, a období tedy skončilo záporným saldem ve výši 89 453,59 tis. Kč. Situaci nezachránilo ani financování, v rámci něhož si město vzalo úvěr ve výši 43 650 tis. Kč a také využilo zůstatků fondů zapojených do rozpočtu v částce 719,98 tis. Kč. Zápornou položkou pak byly splátky jistin ve výši 55 140,77 tis. Kč, které tak výsledné saldo zvýšilo na zápornou částku 100 224,38 tis. Kč. Hospodářský výsledek byl druhým nejlepším ve sledovaném období s hodnotou 1 661,31 tis. Kč.

4.2.3 Rozpočtové příjmy

Tab. 3 Rozpočtové příjmy v období 2012–2015 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015
Schválené příjmy	390 773,00	452 602,20	486 816,00	483 200,00
Upravené příjmy	422 432,80	461 770,40	511 614,20	566 895,50
Skutečné příjmy	431 426,37	477 313,56	521 727,92	563 316,16

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Tabulka č. 3 ukazuje, že skutečné příjmy byly každý rok podstatně vyšší než příjmy schválené. To je jistě pozitivní ukazatel, neboť vypovídá o tom, že město počítalo s nižšími příjmy a na základě toho se snažilo šetřit v oblasti výdajů. Kdyby tomu bylo naopak a město schvalovalo příjmy vyšší než by ve skutečnosti byly, znamenalo by to, že by schválilo i vyšší výdaje, které by v konečném důsledku nebylo možné uhradit. V průběhu rozpočtového období má tedy zastupitelstvo možnost rozpočet upravovat v závislosti na vývoji příjmů a výdajů a lépe tak čelit změnám, které se během rozpočtového období vyskytnou.

V roce 2012 byly schválené příjmy nižší než skutečné příjmy o 40 653,37 tis. Kč, což je 9,4 %. V průběhu roku však zastupitelstvo výši příjmů upravilo a rozdíl se snížil na 8 993,57 tis. Kč, což jsou 2 %.

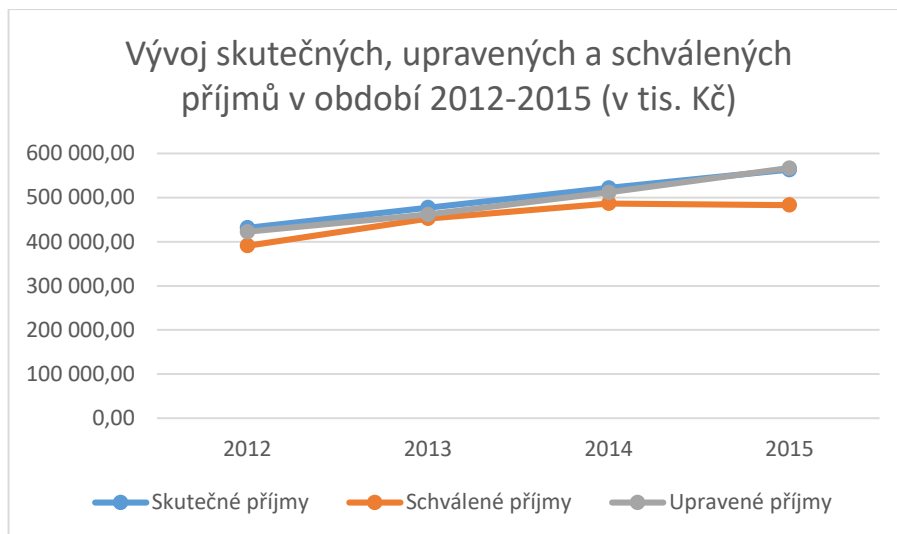
V roce 2013 byly schváleny podstatně vyšší příjmy v porovnání s rokem 2012, avšak v průběhu roku se ukázalo, že je bude potřeba ještě zvýšit, a tak původní rozdíl 24 711,36 tis. Kč (což je 5,6 %) klesl na 15 543,16 tis. Kč, tedy 3,3 %.

Rok 2014 měl podobný průběh jako roky předchozí. Schválené příjmy v porovnání s předchozím rokem opět mírně stouply a rozdíl mezi schválenými a skutečnými tvořil 34 911,92 tis. Kč, což je 6,7 % a po úpravách rozpočtu rozdíl klesl na pouhých 10 113,72 tis. Kč, což jsou necelá 2 %.

Rok 2015 se lišil od předchozích let tím, že doposud rostoucí trend schválených příjmů byl porušen a byly schváleny nižší příjmy než v roce 2014. Další neobvyklostí je, že zastupitelstvo v rámci úprav očekávalo vyšší příjmy, než tomu ve skutečnosti bylo. Schválené příjmy se od skutečných lišily vysokou částkou 80 116,16 tis. Kč, což je 14 %. Po úpravě byly upravené příjmy vyšší než skutečné, a to o 3 579,34 tis. Kč, tedy 0,6 %.

Následující obrázek č. 6 lépe vyobrazuje zjištěné rozdíly mezi jednotlivými typy příjmů.

Obr. 6 Vývoj skutečných, upravených a schválených příjmů (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obrázek č. 6 potvrzuje rostoucí trend schválených i skutečných příjmů, až na výjimku v roce 2015, kdy byly schváleny nižší příjmy než v předchozím roce 2014. Obrázek dále jasně ukazuje, že nejpřesnější odhady příjmů mělo zastupitelstvo v roce 2013 (všechny 3 body jsou nejbližší u sebe). Naopak nejvyšší rozdíly lze vidět v roce 2015, kdy schválené příjmy byly velmi podhodnoceny a upravené příjmy zase lehce nadhodnoceny.

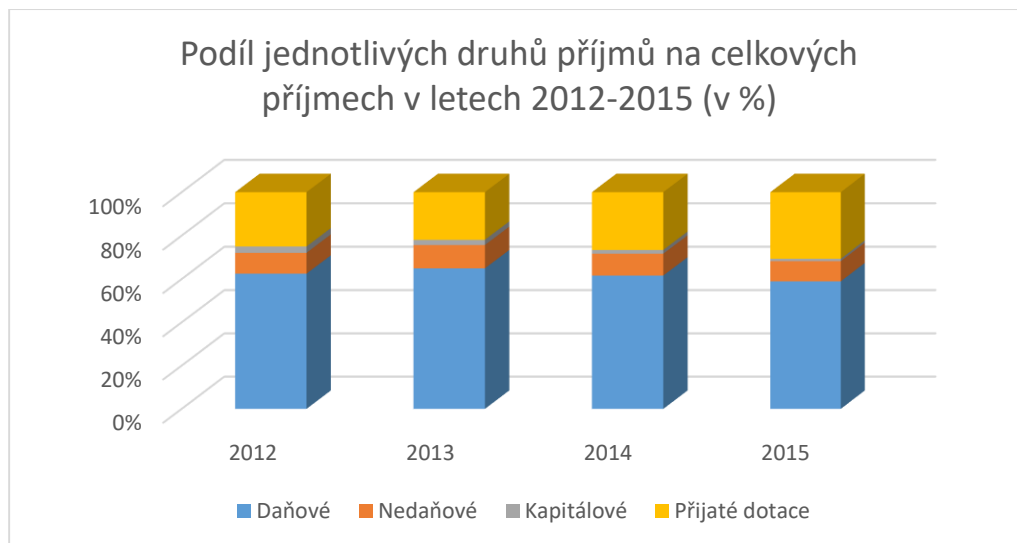
Nyní následuje rozbor složení skutečných příjmů dle absolutní výše a procentuálního podílu jednotlivých druhů rozpočtových příjmů. Je zde využito druhového rozdělení, a to na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace.

Tab. 4 Skladba rozpočtových příjmů v tis. Kč

PŘÍJMY/ROK	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	269 549,14	309 914,86	321 423,76	332 130,56
Nedaňové příjmy	41 494,21	51 298,58	52 498,56	52 405,52
Kapitálové příjmy	12 586,55	11 474,95	9 076,60	6 173,66
Přijaté dotace	107 796,46	104 625,16	138 729,00	172 606,41
CELKEM	431 426,37	477 313,56	521 727,92	563 316,16

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obr. 7 Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech v letech 2012–2015 (v %)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Z tabulky č. 4 vyplývá, že nejvýznamnější položkou příjmové strany rozpočtu byly v každém roce daňové příjmy. Jejich výše se každým rokem zvyšuje. Z grafu č. 7 však lze vyčíst, že jejich podíl na celkových příjmech rozpočtu se pomalu ale jistě snižuje. V roce 2012 tvořily daňové příjmy 62 % celkových příjmů. V roce 2013 se podíl zvýšil na 65 %, avšak v roce 2014 klesl na hodnotu 62 % z roku 2012, a v roce 2015 podíl klesl na 59 %. Příčinou tohoto poklesu byl neobvyklý růst dotací, které město v posledních dvou letech sledovaného období přijalo. Více v následujícím textu.

Druhou nejobtívnější položkou rozpočtových příjmů jsou dle tabulky č. 4 přijaté dotace. V roce 2013 zaznamenávají mírný pokles, avšak v ostatních letech v porovnání s ostatními položkami výrazně rostou. Stejně tak i jejich podíl na celkových příjmech ztelně roste, s výjimkou slabšího roku 2013, kdy jejich podíl klesl z hodnoty 25 % roku 2012 na hodnotu 22 %. V roce 2014 pak jejich podíl tvořil 27 % příjmů a v roce 2015 stoupl na 31 %. Pokles jak ve výši, tak v podílu přijatých dotací na celkových příjmech v roce 2013 si můžeme vysvětlit neobvyklým růstem podílu daňových a nedaňových příjmů v tomto roce.

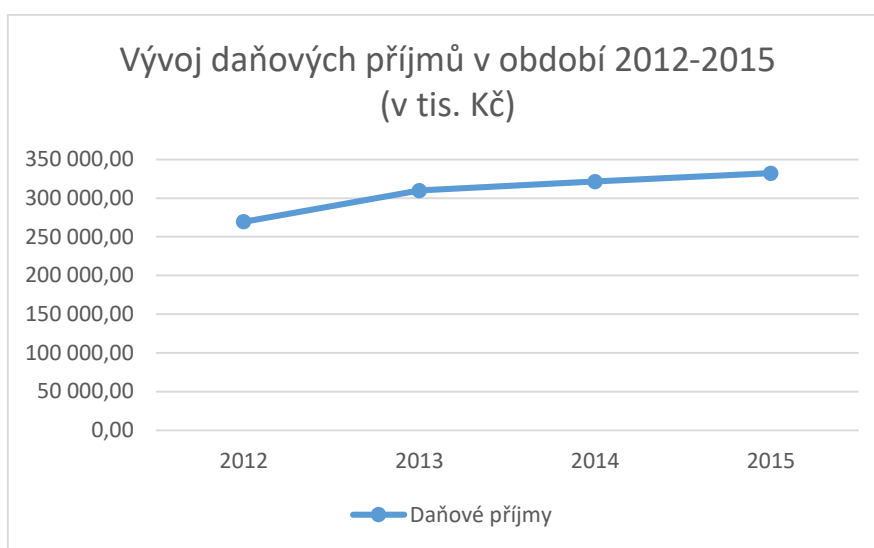
Třetí nejvýznamnější položka, nedaňové příjmy, měla naprosto stejný průběh jako příjmy daňové, pouze s jediným rozdílem, a to že v roce 2015 jejich výše nepokračuje ve stoupání, ale naopak klesá.

V následujících kapitolách jsou podrobně analyzovány jednotlivé druhy příjmů zvlášť.

4.2.3.1 Daňové příjmy

Jak již bylo zmíněno výše, daňové příjmy tvoří největší položku celkových příjmů rozpočtu města, a tak zde budou rozebrány podrobně. Tato položka se skládá z daní (sdílených a svěřených) a poplatků. Jak můžeme vidět v obrázku č. 8, daňové příjmy se každým rokem zvyšovaly s tím, že tempo jejich růstu klesalo. V roce 2013 daňové příjmy významně vzrostly oproti roku 2012 o částku 28 049,25 tis. Kč, což je 12,6 %. V roce 2014 pak tyto příjmy vzrostly o 8 422,73 tis. Kč oproti roku 2013, tedy 3,4 %. V posledním roce zkoumaného období daňové příjmy oproti roku 2014 vzrostly o 8 236,18 tis. Kč (3,2 %).

Obr. 8 Vývoj daňových příjmů v období 2012–2015 (v tis. Kč)

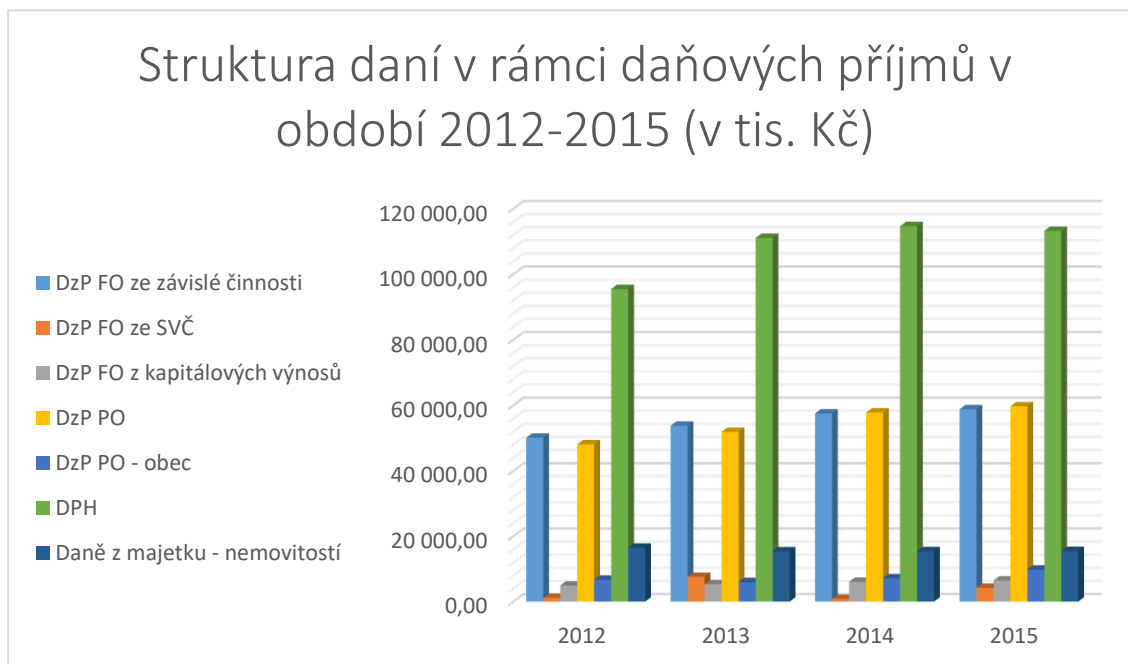
Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Tab. 5 Struktura daní v rámci daňových příjmů (v tis. Kč)

Druh daně/rok	2012	2013	2014	2015
DzP FO ze závislé činnosti	50 110,28	53 773,22	57 498,14	58 786,05
DzP FO ze SVČ	1 128,95	7 564,58	833,92	4 217,8
DzP FO z kapitálových výnosů	4 904,52	5 299,35	6 036,26	6 429,80
DzP PO	48 073,59	51 864,58	57 781,18	59 680,77
DzP PO – obec	6 689,71	5 959,16	7 123,67	9 785,95
DPH	95 477,98	111 073,20	114 664,33	113 200,33
Daně z majetku – nemovitostí	16 478,11	15 378,81	15 397,62	15 470,70
CELKEM	222 863,14	250 912,39	259 335,12	267 571,30

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obr. 9 Struktura daní v rámci daňových příjmů v období 2012-2015 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obrázek č. 9 zobrazuje strukturu a výši jednotlivých daní v rámci daňových příjmů. Městu plynou příjmy ze dvou typů daní: sdílených a svěřených. Princip sdílených daní spočívá v tom, že stát vybranou částku rozdělí do více druhů veřejných rozpočtů na základě předem stanovených podílů a sdílí ji s nimi. Patří sem téměř všechny daně z příjmů a DPH. Naopak svěřené daně stát nechává v plné částce městům a obcím. Sem patří v našem případě daně z majetku – nemovitostí a daň z příjmu právnických osob placená městem.

V grafu si lze na první pohled všimnout, že daní, která nejvíce přináší do městského rozpočtu, je sdílená daň z přidané hodnoty. Tato částka se každým rokem zvyšovala, až na rok 2015, kdy nepatrně poklesla o 1 464 tis. Kč oproti roku 2014. V průměru daně z přidané hodnoty v každém roce tvořila 43 % daňových příjmů.

Druhá položka, která nejvíce přispěla do daňových příjmů města celkově za sledované období, byla daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Tabulka i graf však ukazují, že se její růst s každým rokem zpomaloval, a tak tato daň byla druhou nejobyčtější položkou pouze v roce 2012 a 2013. V následujících letech ji předběhla daň z příjmů právnických osob, která je zároveň třetí nejvýnosnější daní daňových příjmů. Její trend je rostoucí a díky zpomalení růstu daně z příjmů fyzických osob se tato daň stala v roce 2014 a 2015 druhou nejobyčtější položkou daňových příjmů.

Ostatní sdílené daně vykazují relativně stabilní průběh s rostoucím trendem, až na daň z příjmů fyzických osob ze SVČ. V roce 2012 z ní plynulo do rozpočtu pouze 1 128,95 tis. Kč. V roce 2013 pak částka vyskočila na 7 564,58 tis. Kč, což znamená nárůst o 570 %. O rok později klesla na pouhých 833,92 tis. Kč, což je propad o

6730,66 tis. Kč a tedy 90 % v porovnání s minulým rokem 2013. V posledním roce 2015 částka opět vzrostla na 4 217,8 tis. Kč, což znamená nárůst o 406 % oproti roku 2014.

Svěřené daně - daň z majetku - nemovitostí a daň z příjmu právnických osob placená městem, vykazují velmi stabilní průběh. Daň z nemovitostí v roce 2013 mírně poklesla o 6,7 % oproti roku 2012, a v dalších letech roste v průměru o 0,3 %.

Daňové příjmy jsou kromě daní tvořeny také poplatky (v průměru 19 %) - správními (4 %) a místními (15 %). Výši správních poplatků určuje zákon, avšak velikost místních poplatků město určuje samo prostřednictvím obecně závazných vyhlášek, a tak město může jejich výši ovlivňovat. V následující tabulce je uveden přehled poplatků, které město Hodonín od svých občanů vybírá.

Tab. 6 Struktura poplatků v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

Druh poplatku/rok	2012	2013	2014	2015
Poplatky a odvody v oblasti ŽP	76,44	13,3	59,41	17,27
MP odpady	10 559,57	12 039,96	12 371,58	12 385,62
MP pes	1 014,64	1 004,64	1 002,54	950,80
MP lázeňský a rekreační	995,13	871,34	933,11	940,56
MP veřejné prostranství	796,26	549,48	738,13	698,92
MP za výherní hrací přístroje	143,26	557,86	0,00	0,00
Odvody z loterií mimo VHP	1 376,95	1 082,81	893,51	1 008,64
Za zkoušky - řidičské průkazy	744,50	685,20	690,60	772,70
Za provoz VHP (hazard)	21 762,70	30 001,30	31 868,43	34 619,36
Ostatní odvody	-66,00	-1,00	68,40	-63,00
Správní poplatky	9 282,56	12 197,60	13 462,93	13 228,40
CELKEM	46 686,00	59 002,47	62 088,64	64 559,27

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Z tabulky č. 6 vyplývá, že nejobjemnějším poplatkem je každoročně poplatek za provoz výherního hracího přístroje. Jeho průměrný podíl na celkových poplatcích je 51 %, což je dost vysoké číslo, navíc vybraná částka každým rokem roste, a i jeho podíl na celkových poplatcích se každý rok zvyšuje. Město mělo dříve zaveden i poplatek za výherní hrací přístroje, který však byl v roce 2014 po změně zákona zrušen.

Druhým poplatkem, který nejvíce přispívá do rozpočtu, jsou správní poplatky, jejichž výši určuje zákon, takže jakákoliv manipulace ze strany města je nemožná. Spadají sem poplatky za administrativní úkony, jako jsou například: vydání občanského či řidičského průkazu, stavebního povolení apod. Jejich výše každým rokem rostla, kromě roku 2015, kdy poklesly o 234,53 tis. Kč, což je pokles o 1,7 % oproti roku 2014.

Třetím nejpřínosnějším poplatkem je místní poplatek za odpady, jehož suma také každým rokem rostla. Tento poplatek se platí pololetně a ve městě Hodonín má

následující sazby: běžná sazba 600 Kč/osoba/rok, poplatníci nad 65 let a děti do 10 let platí sníženou sazbu 300 Kč/osoba/rok, a částku 480 Kč/osoba/rok platí studenti prezenčního studia vysokých škol, pokud jsou ubytováni v místě studia a toto je vzdáleno od Hodonína nejméně 50 km. (hodonin.eu, 2015)

Zajímavou položkou, která ve třech ze čtyř let vykazovala záporný zůstatek, jsou ostatní odvody. Sem patří výběry tzv. ekologické daně. Je upravena v § 37e novelizovaného zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů, který ekologickou daň definuje jako „*poplatek na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků.*“ Tento zákon ukládá povinnost zaplatit zmíněný poplatek každému, kdo žádá o první registraci použitého vozidla kategorie M1 a N1 do registru silničních vozidel v České republice. Výše tohoto poplatku je stanovena podle plnění mezních hodnot emisí ve výfukových plynech v souladu s právními předpisy Evropských společenství ve výši a) 3 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 2, b) 5 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 1, c) 10 000 Kč v případě nesplnění mezních hodnot emisí podle písmene a) nebo b). Důvodem, proč je tato položka v některých ze sledovaných let záporná je fakt, že se tento poplatek odvádí až v lednu následujícího roku. Záporná částka tedy znamená, že odvod tohoto poplatku za předešlý rok byl vyšší než výběr v roce aktuálním. V roce 2012 tato částka dosáhla hodnoty -66 000 Kč, bylo to tedy proto, že částka odvedená v lednu 2012 vybraná za rok 2011 byla vyšší než vybraná částka za rok 2012. Stejný scénář se opakoval i v roce 2013, i když tato částka byla pouze -1 000 Kč. V roce 2014 jako jediném tato položka dosahovala kladné hodnoty, což znamená, že částka, která se v tomto roce vybrala, byla větší než částka, která se v lednu stejného roku odvedla za předešlý rok 2013. V roce 2015 se pak opět vybralo méně, než bylo odvedeno v lednu 2015 za předešlý rok 2014, a tak hodnota zůstala záporná v přesné výši -63 000 Kč.

4.2.3.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří třetí nejobemnější, avšak v porovnání s daňovými příjmy a přijatými dotacemi ne tak významnou, skupinu příjmů na příjmové straně rozpočtu. Jsou to příjmy, které nejsou nijak omezeny zákonem, takže jejich výše je plně v rukou města. Tyto příjmy vypovídají především o prosperitě města, neboť sem patří mimo jiné příjmy z vlastní činnosti, přebytky organizací, které město zřizuje, příjmy z pronájmu majetku, přijaté vratky z transferů, které město poskytlo příspěvkovým organizacím, které zřizuje aj. Tabulka č. 7 uvádí přesný výčet všech těchto příjmů.

Tab. 7 Struktura nedaňových příjmů v období 2012–2015 (v tis. Kč)

Příjem/rok	2012	2013	2014	2015
Příjmy z vlastní činnosti	3 175,03	9 483,37	8 971,88	7 879,2
Odvody přebytků organizací	7 060,00	8 356,31	7 217,56	11 159,73
Příjmy z pronájmu majetku	9 541,26	11 517,51	12 300,87	12 330,33
Příjmy z úroků a realizace fin. majetku	2 763,35	3 273,93	2 536,92	2 021,13
Přijaté sankční platby	4 558,27	5 050,65	4 173,22	4 244,91
Přijaté vratky z transferů	3 060,74	1 861,70	3 720,82	5 418,7
Příjmy z prodeje neinvest. maj.	32,48	29,76	25,69	34,5
Ostatní nedaňové příjmy	5 175,69	6 143,19	6 628,62	5 391,85
Příjmy z využ. výhrad. práv k přír. zdrojům	2 283,23	2 417,15	3 733,06	2 267,15
Splátky půjč. prostř. od zřízených a pod. subjektů	450,00	164,80	1 000,00	0,00
Splátky půjček od obyvatelstva	3 394,17	3 000,22	2 189,92	1 658,02
CELKEM	41 494,21	51 298,58	52 498,56	52 405,52

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Tabulka č. 7 prokazuje, že celkové nedaňové příjmy ve sledovaném období rostly, až na nepatrný pokles v roce 2015. V roce 2013 nastal nejvýznamnější nárůst za celé sledované období, a to přesně o 9 804,37 tis. Kč, tedy 24 %. V roce 2014 se růst výrazně zastavil a nedaňové příjmy tak vzrostly o pouhých 1 199,98 tis. Kč (2,3 %). V posledním roce sledovaného období došlo k mírnému poklesu, a to přesně o 93,04 tis. Kč (0,2 %).

Z tabulky bylo dále zjištěno, že nejvýznamnějšími a svým vývojem zároveň nejzajímavějšími položkami nedaňových příjmů jsou příjmy z vlastní činnosti, odvody přebytků organizací a příjmy z pronájmu majetku. Proto bude následující text zaměřen právě na ně. Ostatní položky svým vývojem nejsou ve sledovaném období nijak zajímavé.

Nejobemnější položkou ze všech nedaňových příjmů jsou příjmy z pronájmu majetku, které po celé sledované období rostly. V roce 2013 vzrostly o 1 976,25 tis. Kč oproti roku 2012, což je 21 %. V roce 2014 pak vzrostly pouze o 783,36 tis. Kč (7

%) v porovnání s rokem 2013, a v posledním roce sledovaného období se růst ještě více zpomalil, kdy tento příjem vzrostl o pouhých 29 460 Kč, což jsou 0,2 % oproti roku 2014. Tento příjem lze rozdělit na tři části. První a zároveň největší částí jsou příjmy z ostatních nemovitostí a jejich součástí, kdy v roce 2012 tento příjem přinesl do rozpočtu částku 6 400 000 Kč. Největší zásluhu na tom měly platby za pronájem od firmy Tespra Hodonín s.r.o. a bytového domu Lípa. Druhou část tvoří příjmy z pronájmu pozemků, kdy v roce 2012 přispěly do rozpočtu částkou 2 551 000 Kč. A konečně poslední část tvoří příjmy z pronájmu hřobových míst na hodonínském hřbitově. V roce 2012 tato částka tvořila 550 000 Kč.

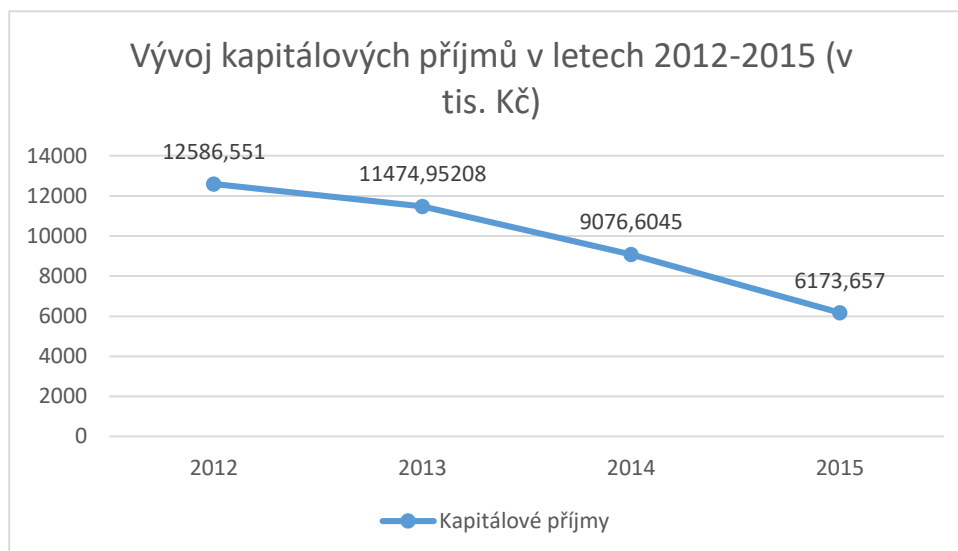
Druhou nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů byly odvody přebytků organizací, jejichž zřizovatelem je město Hodonín. Z tabulky lze vyčíst, že v roce 2015 tato částka neúměrně vzrostla vzhledem k průběhu v předchozích letech, a to přesně o 3 942,17 tis. Kč (55 %) oproti roku 2014. Příčinou bylo provedení technického zhodnocení (konkrétně zateplení) na budovách základních škol Očovská a Vančurova v roce 2014. Hodnota budov vzrostla, a tak byly nařízeny vyšší odvody z fondu investic do rozpočtu zřizovatele, tedy města Hodonín.

Třetí a poslední zajímavou položkou nedaňových příjmů, na kterou bude zaměřeno, jsou příjmy z vlastní činnosti. Činnost, která nejvíce přispívá do rozpočtu města, je výběr parkovného. V roce 2013 však došlo k výraznému nárůstu o 6 308,34 tis. Kč, což je 199 % oproti roku 2012. Důvodem byl nárůst věcných břemen na pozemcích ve vlastnictví města. Konkrétně se jednalo o uložení a vedení vodovodní přípojky pod povrchem části pozemku.

4.2.3.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy rozpočtu mohou být tvořeny několika položkami, kterými jsou: příjmy z prodeje investičního majetku, dary a příspěvky na investice, a příjmy z prodeje akcií. Město Hodonín ve zkoumaném období vykazuje příjmy pouze z položky příjmy z prodeje investičního majetku, a tak zde bude pojednáno pouze o ní.

Obr. 10 Vývoj kapitálových příjmů v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

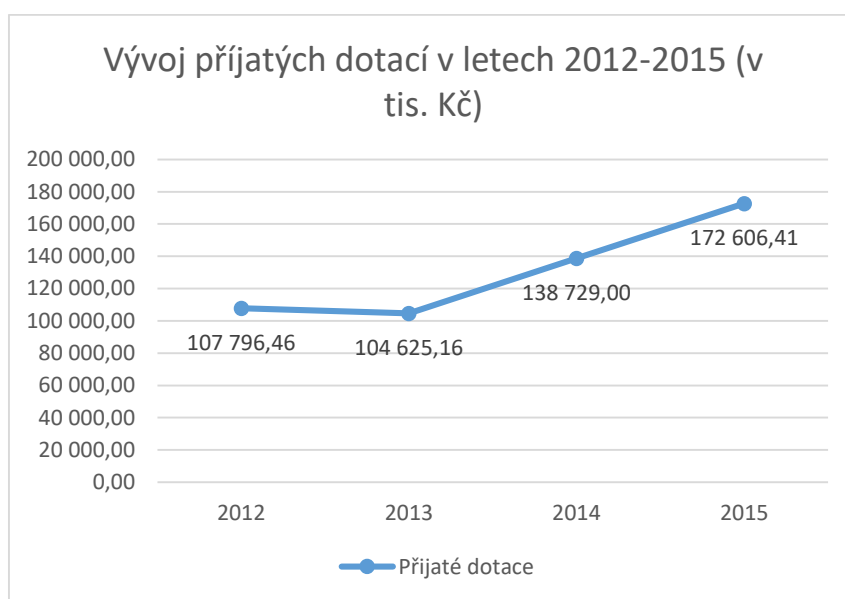
Kapitálové příjmy většinou město tvoří za účelem pokrytí výdajů na velké investiční akce. Graf jasně zobrazuje jejich klesající charakter. To, že městu Hodonín tyto příjmy rok od roku klesají, hned neznamená, že by zároveň i jeho investiční aktivita klesala. Jejich pokles si můžeme vysvětlit tím, že se každým rokem výrazně zvyšovaly dotace, které město získalo na uskutečnění větších investičních akcí, takže již nebylo potřeba prodávat majetek města v takové míře, jako např. v roce 2012.

Do roku 2015 klesly kapitálové příjmy o 51 % v porovnání s rokem 2012. V roce 2012 byla jejich částka nejvyšší, neboť se ke konci roku podařily prodat pozemky firmy ROYAL COM a Chemila. V roce 2013 byly ještě tyto příjmy plněny na 143,44 %, v dalších letech už se ale procenta jejich plnění vzdalovala od ideálu 100 %. V roce 2014 byly naplněny z 86,44 % a v roce 2015 pouze z 68,60 %.

4.2.3.4 Přijaté dotace

Dotace jsou druhou nejobtavnější položkou příjmů města. Ve většině případů města nejsou finančně soběstačná, neboť musí zajistit mnoho veřejných služeb a statků pro své občany, a jejich příjmy k veškerému financování nejsou dostatečné. Z tohoto důvodu je fakt, že dotace jsou po daňových příjmech druhou nejobtavnější položkou, pozitivní. Město si tak může dovolit velké investiční akce na zvelebování a modernizaci své lokality a tím uspokojit potřeby stávajících občanů a zároveň také přilákat občany nové. Do této skupiny příjmů nepatří pouze dotace ať už z centrální nebo územní úrovně, ale také převody z vlastních fondů hospodářské činnosti.

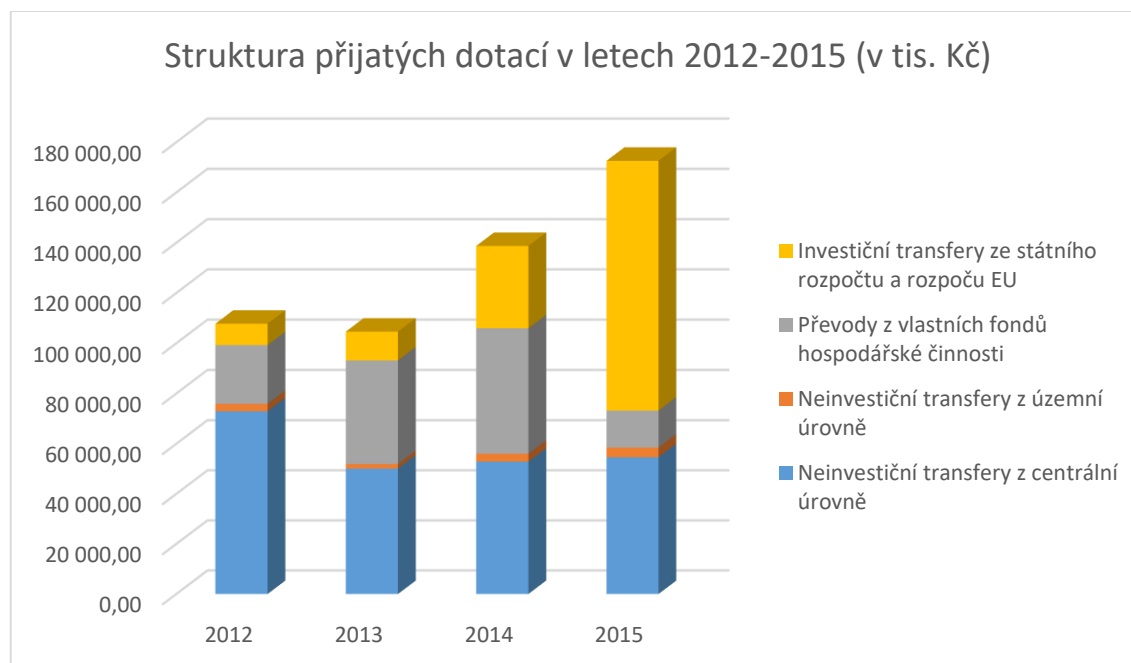
Obr. 11 Vývoj přijatých dotací v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obrázek č. 11 zobrazuje vývoj přijatých dotací ve zkoumaném období. V roce 2013 oproti roku 2012 mírně poklesly, avšak od tohoto roku již jenom strmě rostly. V roce 2014 vzrostly oproti roku 2013 o 34 103,84 tis. Kč, což je 33 %. V roce 2015 poté oproti roku 2014 vzrostly o 33 877,41 tis. Kč, tedy 24 %.

Obr. 12 Struktura přijatých dotací v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Nejobjemnější položkou této skupiny příjmů byly až do roku 2015 neinvestiční transfery z centrální úrovně, tedy státního rozpočtu. V obrázku č. 12 lze vidět, že se jejich celkový podíl na příjmech každým rokem postupně snižoval i přes to, že jejich výše mírně rostla. V každém roce zkoumaného období bylo přijato nejvíce financí na činnost úřadu a druhou nejvyšší položkou byl program Sociálně-právní ochrana dětí. V roce 2012 jejich výše dosahovala 72 933,96 tis. Kč a k dalším významným částkám patří dotace na volby prezidentské, komunální a senátní, na projekt vzdělávání pro konkurenceschopnost a projekt Bio nádoby. V roce 2013 se neinvestiční transfery z centrální úrovně oproti roku 2012 propadly o 22 831,2 tis. Kč, což je 31 %. Byly přijaty dotace mimo jiné na prezidentské a sněmovní volby, projekt TOP úřad a Pracujeme na dálku. V dalších letech byl zaznamenán mírný růst. V roce 2014 o 2 748,64 tis. Kč (5,5 %) oproti roku 2013, kdy významnými položkami byly dotace na volby do sněmovny a komunální a evropské volby, na podporu prarodinných aktivit a nový OSPOD (odbor sociálně-právní ochrany dětí). V roce 2015 dotace vzrostly o 1 762,68 tis. Kč, tedy o 3 % vzhledem k roku 2014 a jejich součástí byly dotace na projekt vzdělávání pro konkurenceschopnost, sociální služby a účelové dotace ze státních fondů na zateplení budov.

Druhou největší položkou byly investiční transfery ze státního rozpočtu a rozpočtu EU. V obrázku č. 12 lze jasně vidět, že jejich výše se každým rokem významně zvyšovala. V roce 2012 byla jejich výše 8 526,86 tis. Kč, kdežto v roce 2015 už to bylo 99 387,43 tis. Kč, což znamená nárůst o 1066 %. V roce 2012 byly přijaty dotace mimo jiné ze Státního fondu dopravní infrastruktury na cyklostezku v ulici Brněnská, na parkoviště v ulici Horní Plesová, pořízením výtahu byl zajištěn bezbariérový

vstup do Městského úřadu Hodonín, a byla provedena 2. etapa obnovy hracích hřišť. V roce 2013 město přijalo dotace na zateplení Základní školy Vančurova, Mateřských škol Družstevní a Žižkova, a na opravu chodníků a přechodů v ulici Národní třída. V roce 2014 pak městu byly poskytnuty dotace na zateplení ZŠ Očovská a zbytek prostředků na dokončení zateplení ZŠ Vančurova, na mobilní kamerový systém a na nákup vany do Lázní Hodonín. V roce 2015 pak město přijalo dotace na výstavbu Denních lázní Hodonín Bliss Day Spa, v rámci integrovaného plánu rozvoje města získalo dotace na parkovací plochy v Bažantnici, zateplení budovy Městského úřadu na adrese Horní Valy 2, zateplení Domu kultury, na výstavbu cyklostezky v ulici Legionářů, sportovní hřiště Základní školy Vančurova a na zateplení krytého bazénu TEZA.

Třetí významnou položkou jsou převody města z vlastních fondů hospodářské činnosti. Převody měly až do roku 2014 rostoucí trend. V roce 2012 město převedlo 23 389,77 tis. Kč, kdy se městu podařilo prodat více bytů, než bylo plánováno. V roce 2013 už to bylo 41 246,56 tis. Kč, což představuje nárůst o 76 %. V roce 2014 město převod naposled zvýšilo a to na 49 915,02 tis. Kč, což je nárůst o 21 % oproti roku 2013. V roce 2015 pak tato částka klesla na pouhých 14 714,35 tis. Kč, což znamenalo v porovnání s rokem 2014 pokles o 71 %.

Poslední, nejslabší položkou jsou neinvestiční transfery z územní úrovně, které vykazují poměrně stabilní vývoj. V každém roce sledovaného období obec získala dotace od obcí v průměrné výši 855 887 Kč. Složení dotací od Jihomoravského kraje se každoročně výrazně nelišilo. Každý rok město získalo dotace mimo jiné na Dům kultury, program odborné kompetence, zkvalitnění služeb turistického informačního centra a údržbu cyklostezek. V roce 2012 byly navíc mimo jiné přijaty dotace na program ekologické výchovy a den tance, ztrátu z žakovského jízdného a pro Lázně Hodonín. V roce 2013 město dále získalo transfery na projekty Naše zahrada a Zdravá města, program sociální péče apod. V roce 2014 byly městu přiznány dotace pro hasiče, vinařství na Hodonínsku, program prevence kriminality – stojany na kola aj. A konečně v roce 2015 byly přijaty dotace mimo jiné pro Hodonínský symfonický orchestr a smíšený pěvecký sbor a program prorodinné politiky.

Všechny přijaté dotace město Hodonín řádně v termínu vyúčtovalo, a nedočerpané dotace vždy v následujícím roce vrátilo. V roce 2012 bylo nedočerpano celkem 207 926,34 Kč a v roce 2013 to byla částka 1 425 600 Kč. V roce 2014 město nedočerpalo transfery v celkové částce 895 457,81 Kč, z nichž cca 160 000 Kč bylo na volby, cca 85 000 Kč na projekty v sociální oblasti a cca 650 000 Kč na projekt Práce na dálku. V roce 2015 město nedočerpalo celkem 157 336,32 Kč, ze kterých cca 3 600 Kč bylo na podporu rodinné politiky, cca 145 300 Kč na sociálně-právní ochranu dětí a přibližně 8 400 Kč byla dotace pro Dům kultury na seminář ruských filmů.

4.2.4 Rozpočtové výdaje

Výdaje město vynakládá na nezbytné potřeby, zajištění chodu a rozvoje. Tato částka je omezena rozpočtovými příjmy. Je zcela běžné, že výdaje bývají v průběhu rozpočtového období několikrát upravovány, ať už snižovány nebo zvyšovány, neboť se jejich konečná částka velmi těžce odhaduje. V průběhu roku může přijít neočekávaná událost, neplánovaný výdaj, na který město musí zareagovat.

Tab. 8 Rozpočtové výdaje v období 2012–2015 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015
Schválené výdaje	429 576,00	499 149,10	560 088,00	574 151,30
Upravené výdaje	431 204,20	505 871,90	511 838,50	702 743,00
Skutečné výdaje	403 138,81	429 610,19	438 016,87	652 769,75

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

V tabulce lze na první pohled vidět, že všechny 3 typy výdajů se každým rokem zvyšovaly. U výdajů platí přesně opačné pravidlo než u příjmů. Pokud jsou skutečné výdaje nižší než schválené, vypovídá to o dobrém hospodaření města.

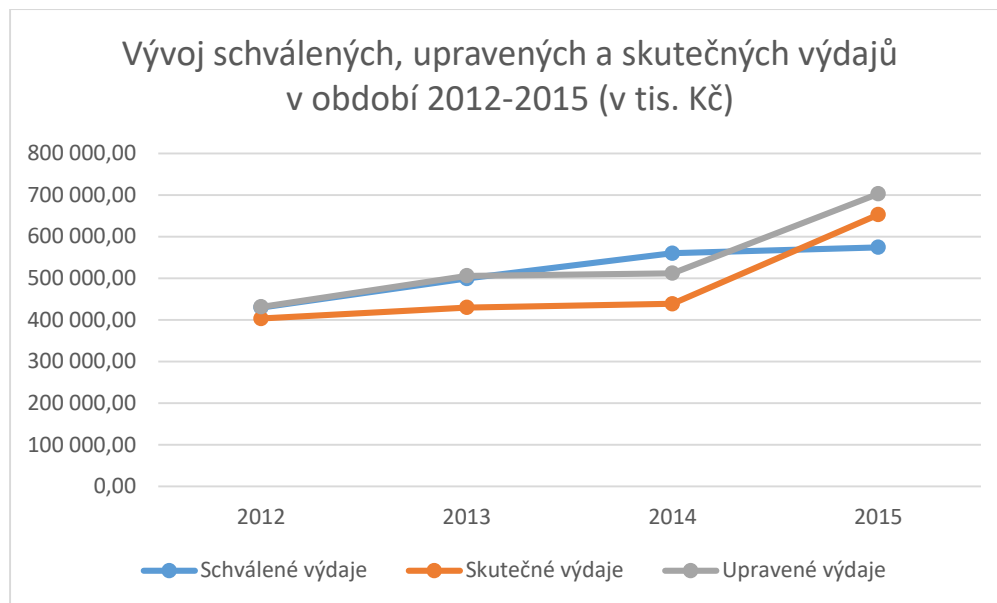
V roce 2012 zastupitelstvo schválilo výdaje o 26 437,19 tis. Kč vyšší, než byly výdaje skutečné, což je 6,6 %. V průběhu rozpočtového období byly výdaje upraveny na ještě vyšší částku, a tak se rozdíl oproti skutečným výdajům zvýšil na 28 065,39 tis. Kč, tedy na 7 %.

Podobný průběh měl i rok 2013. Schválené výdaje byly o 69 538,91 tis. Kč (16 %) vyšší než skutečné. V průběhu roku bylo očekáváno zvýšení výdajů, a tak upravené výdaje skočily na 505 871,9 tis. Kč a rozdíl mezi upravenými a skutečnými se zvýšil na 76 261,71 tis. Kč, tedy 17,8 %.

Rok 2014 je jediným rokem, kdy zastupitelstvo upravené výdaje v průběhu roku snížilo pod úroveň schválených výdajů. Původní rozdíl mezi schválenými a skutečnými příjmy byl 122 071,13 tis. Kč, což je cca 28 %. Po úpravách rozdíl klesl na 73 821,63 tis. Kč, tedy 17 %.

V roce 2015 jako jediném byly skutečné výdaje vyšší než schválené. Zprvu zastupitelstvo výdaje podcenilo a rozdíl mezi schválenými a skutečnými výdaji tvořil 78 618,45 tis. Kč, tedy 12 %, a v průběhu roku je pro změnu přecenilo a rozdíl byl 49 973,25 tis. Kč (7,7 %) ve prospěch upravených výdajů.

Obr. 13 Vývoj schválených, upravených a skutečných výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obrázek č. 13 potvrzuje každoroční růst všech typů výdajů, kdy v roce 2015 si lze všimnout velkého skoku u upravených a skutečných výdajů, které vzrostly v průměru o 200 000 tis. Kč oproti roku 2014. Na základě tohoto grafu také lze říci, že nejlépe předvídaným rokem byl rok 2012, neboť částky všech tří typů výdajů byly velmi podobné a body v grafu se tak téměř překrývají. Naopak nejhorším rokem z pohledu jak předvídaní tak plnění rozpočtu byl bezesporu rok 2015, kdy schválené výdaje byly zprvu velmi nízké, upravené výdaje poté skočily přes hranici 700 000 tis. Kč a skutečné výdaje se nakonec zastavily na částce cca 650 000 tis. Kč. Oproti roku 2014 je to nárůst skutečných výdajů o 214 159,56 tis. Kč, což je téměř 49 %.

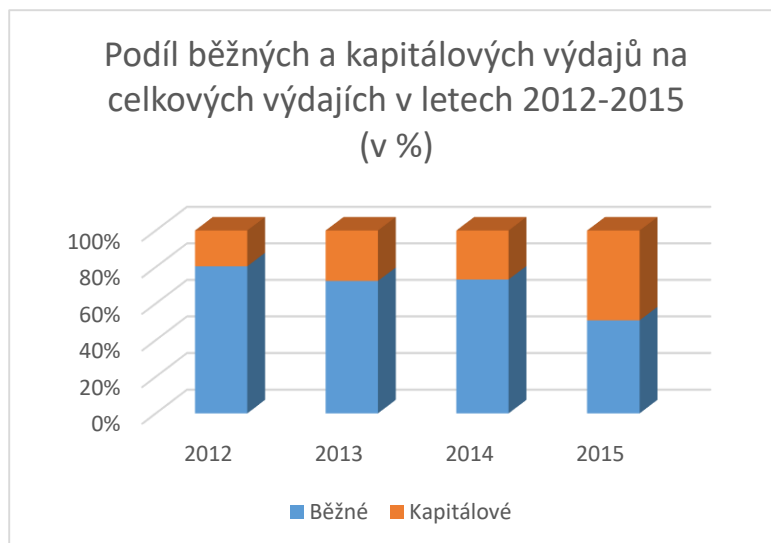
Rozpočtové výdaje se dělí na běžné a kapitálové, kdy běžné výdaje zpravidla pokrývají pravidelně se opakující výdaje, nezbytné pro správu města, a město zde tedy nemá moc prostor pro ovlivňování jejich výše. Kapitálové výdaje lze chápat jako investiční výdaje, s jejichž výší tedy město může manipulovat.

Tab. 9 Struktura výdajů v letech 2012–2015 (v tis. Kč)

VÝDAJE/ROK	2012	2013	2014	2015
Běžné výdaje	324 113,99	310 859,09	320 542,31	331 827,44
Kapitálové výdaje	79 024,82	118 751,10	117 474,56	320 942,30
CELKEM	403 138,81	429 610,19	438 016,87	652 769,75

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

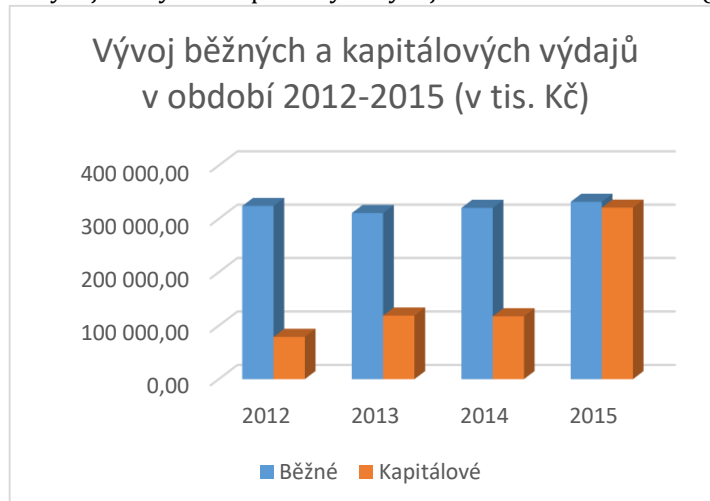
Obr. 14 Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích v letech 2012–2015 (v %)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obrázek č. 14 jasně ukazuje, že v prvních třech letech našeho sledovaného období mají větší podíl na celkových výdajích běžné výdaje, avšak tento podíl se každým rokem postupně zmenšuje. V roce 2012 běžné výdaje tvořily podíl 80 % celkových výdajů. O rok později tento podíl klesl na 72 %. V roce 2014 jejich podíl zanedbatelně stoupl na 73 % a v posledním roce sledovaného období nastal zlom, způsobený prudkým nárůstem kapitálových výdajů, a běžné výdaje tvořily podíl pouhých 51 %.

Obr. 15 Vývoj běžných a kapitálových výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Obrázek č. 15 doplňuje předcházející tvrzení. Běžné výdaje v prvních třech letech sledovaného období mírně rostly, kromě roku 2013, kdy poklesly o

13 254,9 tis. Kč oproti roku 2012, což představuje pokles o 4 %. Každoročně narůstaly i kapitálové výdaje, jen v roce 2014 nepatrně poklesly o 1 276,54 tis. Kč, tedy 1 % v porovnání s předchozím rokem 2013. V roce 2015 tyto výdaje neúměrně vzrostly a téměř dosáhly úrovně běžných výdajů. Oproti roku 2014 byl vykázán rozdíl 203 467,74 tis. Kč, což znamená nárůst o 173 %.

V dalším textu následuje podrobná analýza běžných a kapitálových výdajů zvlášť.

4.2.4.1 Běžné výdaje

Tab. 10 Struktura běžných výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015
Platy, ost. platby za práci, povinné pojistné	88 457,59	83 774,67	93 233,83	97 018,94
Nákup materiálu	11 991,94	8 717,48	10 213,88	8 909,29
Úroky a ostatní finanční výdaje	6 341,13	2 628,48	1 544,57	1 338,15
Nákup energií	6 395,58	6 123,24	5 898,39	5 668,72
Nákup služeb	50 400,90	52 004,65	55 579,02	54 249,25
Ost. nákupy vč. oprav, udržování a pohoštění	33 494,50	47 743,38	41 557,71	46 021,84
Příspěvky a náhrady	4 905,80	4 931,13	5 063,31	4 106,35
Neinvest. dotace podnikatel. Subj. a neziskovým org.	11 626,83	14 144,56	15 894,57	16 161,86
Neinvestiční transfery obcím	10 668,00	3 710,40	3 519,16	3 517,44
Neinvest. příspěvky městským PO	83 872,00	76 796,39	79 365,23	84 309,60
Neinvest. příspěvky ostatním PO	1 755,00	282,40	577,99	1 140,36
Daně a poplatky, vratky	9 416,66	6 565,40	5 590,87	-6 212,84
Sociální dávky	7,50	0,00	0,00	0,00
Náhrady obyvatelstvu	220,64	241,91	255,72	317,78
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	1 648,84	1 554,66	1 539,58	1 670,36
Neinvest. půjčky podnikatel. subj., nezisk. org., přísp. a podobným org.	1 760,00	1 040,00	340,00	1 080,00
Neinvest. půjčky obyvatelstvu	1 134,56	590,00	316,00	504,00
Ostatní neinvestiční výdaje	16,30	10,70	52,47	15,22
Odměny za využití duševního vlastnictví	0,00	0,00	0,00	11,15
Neinvest. přísp. vl. fondům (vč. HČ)	0,00	0,00	0,00	12 000,00
BĚŽNÉ VÝDAJE CELKEM	324 113,99	310 859,09	320 542,31	331 827,44

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Buňky označené šedou barvou značí mandatorní výdaje, tedy takové výdaje, které město nemůže moc ovlivňovat, neboť jsou dané ze zákona či jiných smluvních vztahů. Bílou barvou jsou poté ponechány ostatní běžné výdaje. Vývoj celkových běžných výdajů byl ve sledovaném období dle tabulky č. 10 následující. V roce 2013 oproti roku 2012 poklesly o 13 254,9 tis. Kč, což jsou 4 %. V roce 2014 pak celkové běžné výdaje vzrostly na 320 542,31 tis. Kč, tedy v porovnání s rokem 2013 vzrostly o 9 683,22 tis. Kč (3 %). V posledním roce 2015 pak běžné výdaje oproti roku 2014 opět vzrostly, zásluhou především výdaje, který v předešlých letech sledovaného období město nevykazovalo, a tím jsou neinvestiční příspěvky vlastním fondům.

Běžné výdaje celkem v roce 2015 tedy vzrostly o 11 285,13 tis. Kč, což je 3,5 %. Rozdělení na mandatorní a ostatní v textu i tabulce

Položka, která měla největší podíl na běžných výdajích a dokonce měla naprosto stejný průběh jako celkové běžné výdaje, jsou platy, ostatní platby za práci a povinné pojistné. Tato položka je zároveň mandatorním výdajem. Nejvíce prostředků město vynakládá na platy pracovníkům odboru organizačního a vnitřních věcí, městské policie, pracovníkům městské knihovny aj. V roce 2012 tato položka dosahovala částky 88 457,59 tis. Kč. O rok později tato částka klesla o 4 682,92 tis. Kč., tedy o 5,2 %. V roce 2014 tato položka opět vzrostla, a to přesně o 9 459,16 tis. Kč, tedy o 11,3 % vzhledem k přechozímu roku 2013. V posledním roce 2015 pokračoval růst, a to přesně o 3 785,11 tis. Kč (4 %) oproti roku 2014.

Druhou nejvýznamnější položkou běžných a zároveň mandatorních výdajů byly neinvestiční příspěvky městským právníckým osobám. Její průběh je také shodný s průběhem celkových běžných výdajů ve sledovaném období. V roce 2012 dosahovala částky 83 872,00 tis. Kč. V roce 2013 následoval mírný pokles oproti přechozímu roku o 7 075,61 tis. Kč, což je 8,4 %. V roce 2014 tyto příspěvky pro změnu vzrostly, a to přesně o 2 568,84 tis. Kč, tedy 3,3 %. A konečně v posledním roce 2015 tyto příspěvky ještě více vzrostly, konkrétně o 4 944,37 tis. Kč, což je 6,2 %. Mezi právnícké osoby, kterým město pravidelně přispívá, patří mimo jiné základní školy Mírové náměstí, U Červených domků, Vančurova a Očovská, mateřské školy Jilemnického, Družstevní, Jánošíkova, Sídlíštní a Lužní. Z ostatních právníckých osob přispívá Domu kultury, Zoologické zahradě Hodonín, organizaci TEZA Hodonín, Hudebnímu symfonickému orchestru aj.

Třetí nejobjemnější položkou běžných výdajů sledovaného období jsou nákupy služeb. Svým vývojem se naprosto liší od předešlých dvou zmíněných nejvýznamnějších položek, neboť po celou dobu roste, jen v posledním roce byl zaznamenán mírný pokles. V roce 2012 výdaje na nákup služeb tvořily 50 400,90 tis. Kč. V následujícím roce 2013 mírně vzrostly o 1 603,75 tis. Kč, tedy 3 %. O rok později tyto výdaje vykázaly větší růst, a to přesně o 3 574,37 tis. Kč, což je 6,9 %. V posledním roce 2015 následoval mírný pokles o 1 329,77 tis. Kč (2,4 %) oproti roku 2014. Do této skupiny výdajů patří například z odboru organizačního a vnitřních věcí služby jako poštovné, telekomunikace, konzultace a poradenské služby, úklid, náklady na školení a vzdělávání pracovníků aj.

Na závěr budou zmíněny výdaje, které byly uskutečněny pouze v některém roce sledovaného období, nebo byly svým průběhem neobvyklé. Jedinou položkou s neobvyklým průběhem jsou daně, poplatky a vratky. Od r. 2012 do r. 2014 tyto mandatorní výdaje klesají, a v roce 2015 vykazují dokonce zápornou hodnotu -6 212,84 tis. Kč, což značí místo výdeje naopak příjem peněžních prostředků. Důvodem jsou nadměrné odpočty DPH, neboť město v tomto roce provedlo rozsáhlé investiční akce. První z výdajů, které byly uskutečněny pouze v některém roce sledovaného období, jsou výdaje na sociální dávky. Tento výdaj byl uskutečněn pouze v roce 2012 v odboru Sociálních služeb ve výši 7 500 Kč. Důvodem, proč je tento mandatorní výdaj v následujících letech nulový je fakt, že od roku 2012 došlo ke změně ve způsobu vyplácení sociálních dávek a ty tedy vyplácí místo obcí nově Úřady práce. (mpsv.cz,

2012) Druhý výdaj, který byl uskutečněn pouze v roce 2015 a je také mandatorní, byly odměny za využití duševního vlastnictví ve výši 11 150 Kč. Posledním výdajem uskutečněným také v roce 2015, který spadá do ostatních běžných výdajů, byly neinvestiční příspěvky vlastním fondům ve výši 12 000 000 Kč.

4.2.4.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje se někdy nazývají také investiční výdaje. Důvodem je fakt, že rozhodnutí, zda tyto výdaje uskutečnit nebo ne, je pouze na městu. Jak již název napovídá, jedná se převážně o výdaje investičního charakteru, tedy jsou vynakládány s očekávaným navrácením v podobě výnosů v budoucnu. Tabulka č. 11 uvádí přehled všech kapitálových výdajů, které město Hodonín uskutečnilo ve sledovaném období.

Tab. 11 Struktura kapitálových výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015
Investiční výdaje včetně úroků	69 424,62	112 335,69	112 768,69	316 310,98
Nákup akcií a majetkových podílů	0,00	0,00	0,00	1,50
Invest. dotace podnikatelským subj.	0,00	1 000,00	0,00	0,00
Invest. transfery nezisk. a pod. org.	6 984,47	2 400,00	0,00	0,00
Invest. dotace veř. rozpočt. územní úrovně	0,00	0,00	0,00	21,12
Investiční příspěvky městským PO	2 450,93	3 015,41	4 705,87	4 608,70
Investiční půjčky obyvatelstvu	164,80	0,00	0,00	0,00
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE CELKEM	79 024,82	118 751,10	117 474,56	320 942,30

Zdroj: Závěrečný účet města Hodonín 2012–2015, upraveno

Vývoj celkových kapitálových výdajů byl ve sledovaném období dle tabulky č. 11 následující. V roce 2013 kapitálové výdaje oproti roku 2012 významně vzrostly o 39 726,28 tis. Kč, což je cca 50 %. V roce 2014 pak kapitálové výdaje mírně poklesly o 1 276,54 tis. Kč v porovnání s předešlým rokem 2013. V posledním roce sledovaného období, v roce 2015, kapitálové výdaje velmi výrazně vzrostly, a to přesně na částku 320 942,30 tis. Kč, což oproti roku 2014 představuje nárůst o 203 467,74 tis. Kč, tedy o 173 %.

Z tabulky č. 11 je patrné, že ne všechny její položky se vyskytovaly v každém roce sledovaného období. Pouze 2 výdaje město vykázalo v každém roce, a těmi jsou investiční výdaje včetně úroků a investiční příspěvky městským právníckým osobám.

Položkou, která nejvíce ovlivňovala vývoj celkových kapitálových výdajů, a zároveň každým rokem rostla, jsou právě investiční výdaje včetně úroků. Patří sem například nákupy budov, nových staveb, strojů, zařízení, dopravních prostředků

apod. V roce 2012 tento výdaj dosahoval částky 69 424,62 tis. Kč a v rámci toho proběhla mimo jiné oprava kanalizace u obchodního domu IRO, výměna oken v MŠ Vrchlického a Sídlištní 2, oprava sociálního zařízení ZŠ Vančurova aj. O rok později tato částka vzrostla na 112 335,69, což představuje nárůst o 42 911,07 tis. Kč, tedy o cca 62 % a byly zrealizovány mimo jiné tyto investiční akce: největší akcí tohoto roku byly stavební úpravy komunikace Na Pískách, kdy úpravy obsahovaly výstavbu vozovky, dešťové kanalizace, chodníku a veřejného osvětlení, mobiliář a výsadbu dřevin. Druhou největší investiční akcí byla úprava komunikace a zpevnění plochy oblasti Rybáře a dále například rekonstrukce elektroinstalace Městské knihovny v Hodoníně. V roce 2014 se tento výdaj výrazně nezměnil, vzrostl pouze o 433 tis. Kč oproti roku 2013, což je nárůst o cca 0,4 % a v jeho rámci byly doplněny parkovací plochy v ulici Brandlova, vybudovány nové parkovací plochy v Bažantnici, byla opravena střecha ZŠ Mírové náměstí aj. V roce 2015 investiční výdaje neúměrně vzrostly o 203 542,29 tis. Kč, tedy o 180 % oproti roku 2014. Mezi nejvýznamnější investiční akce patřila dostavba západní části Kina Svět, odvlhčení budovy Městského úřadu Hodonín, rozšíření průjezdné šířky stávajícího kompenzátoru parovodu na ulici Čajkovského aj.

Druhý zmiňovaný výdaj, investiční příspěvky městským právníckým osobám, také vykazoval po celou dobu sledovaného období rostoucí charakter, až na rok 2015, kdy mírně poklesl. V roce 2012 město vynaložilo na tyto příspěvky 2 450,93 tis. Kč. O rok později tato částka stoupla na 3 015,41 tis. Kč, což znamená nárůst o 564,48 tis. Kč, tedy 23 % oproti předchozímu roku. V roce 2014 příspěvky narostly o 1 690,46 tis. Kč, což znamená nárůst o 56 % oproti roku 2013. V posledním roce 2015 tento výdaj mírně poklesl, a to přesně o 97,17 tis. Kč, což jsou 2 %.

Ostatní kapitálové výdaje se objevovaly jen v určitých letech sledovaného období. V roce 2012 město kromě dvou zmiňovaných výdajů poskytlo investiční transfery neziskovým a podobným organizacím ve výši 6 984,47 tis. Kč a také investiční půjčky obyvatelstvu ve výši 164,80 tis. Kč. V následujícím roce město navíc poskytlo investiční dotace podnikatelským subjektům ve výši 1 000 000 Kč a opět investiční transfery neziskovým a podobným organizacím, tentokrát pouze ve výši 2 400 000 Kč. V roce 2014 nebyly vynaloženy žádné další výdaje kromě již zmíněných investičních výdajů včetně úroků a investičních příspěvků městským právníckým osobám. V posledním roce sledovaného období město navíc nakoupilo akcie a majetkové podíly v celkové výši 1 500 Kč a poskytlo investiční dotace veřejným rozpočtům územní úrovně ve výši 21 120 Kč.

4.3 Zhodnocení a navrhovaná doporučení

Výše provedená analýza rozpočtu města Hodonín prokazuje, že se ve sledovaném období 2012–2015 příjmová i výdajová strana rozpočtu každým rokem zvyšovala, což je pozitivní fakt, neboť to znamená, že se město rozvíjí a roste.

Rozpočtové saldo Hodonína skončilo v letech 2013 a 2014 přebytkem. V roce 2012 sice rozdíl příjmů a výdajů vyšel kladný, ale město se v rámci financování rozhodlo splatit větší částku přijatých jistin, a tak výsledné saldo skončilo záporné. Tento schodek město financovalo přebytkem hospodaření minulých let. Rok 2015 skončil také schodkem, jehož výše se v rámci financování nesnížila, ale naopak zvýšila. Příčinou byly opět vyšší splátky starších úvěrů, díky čemuž se snížilo zadlužení města. Tento rok byl zvláštní i tím, že neobvykle vzrostl podíl přijatých dotací na celkových příjmech a také vzrostly kapitálové výdaje, které se téměř rovnaly výdajům běžným.

Na základě provedené analýzy tedy lze říci, že hospodaření města Hodonín je zdravé. Vypovídá o tom fakt, že je soběstačné v oblasti financování své vlastní správy a na druhou stranu je také úspěšné v problematice žádání dotací a jejich plného čerpání, což dokazuje především rok 2015, kdy bylo provedeno mnoho velkých investičních akcí.

Právě rostoucí podíl přijatých dotací a zvýšené kapitálové výdaje v posledním roce znamenají, že se vedení města pečlivě stará o rozvoj infrastruktury a tím o zvyšování kvality života svých občanů, což by mělo být prioritou každého samosprávného územního celku. Na druhou stranu je ale na místě vedení města upozornit, aby se nepouštělo do každého investičního projektu, který jej napadne, neboť každý nový projekt s sebou nese i náklady, které město musí pravidelně vynakládat na jeho správu a údržbu. Více je o tomto problému pojednáno v následující podkapitole.

I když je hospodaření města shledáno jako úspěšné, vždycky se dají najít cesty ke zlepšení stávající situace, a tak jsou v následujícím textu uvedeny doporučení zvláště pro příjmovou a výdajovou stranu, která by mohla vést ke zlepšení rozpočtového salda města. Návrhy byly poté předloženy vedení města Hodonín ke zhodnocení. Jejich reakce jsou uvedeny pod každým jednotlivým návrhem. Od 1. ledna 2017 navíc dojde ke změnám v rozpočtovém určení daní, a tak byl z mé strany vznesen dotaz, jak tyto změny ovlivní rozpočet města. Odpověď je uvedena na závěr části vlastní práce.

4.3.1 Doporučení pro příjmovou stranu rozpočtu

Zvýšení koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí

Celá částka vybrané daně z nemovitých věcí patří pouze městu. Dle zákona č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí se sazba této daně násobí koeficientem, který se určí na základě počtu obyvatel obce. Zákon dále obci umožňuje, aby si koeficient dle vlastního uvážení buď snížila o jednu až tři kategorie, nebo zvýšila o jednu kate-

gorii prostřednictvím vydané vyhlášky. Město Hodonín mělo dle Českého statistického úřadu k 31. 12. 2015 přesně 24 796 obyvatel, čímž dle tabulky spadá do skupiny obcí s koeficientem 2,0. Město však využívá možnosti snížení koeficientu o tři kategorie a jeho aktuální hodnota je tedy pouze 1,0. V porovnání s maximálním koeficientem, který může dle tohoto zákona využít, což je 2,5, je to docela podstatný rozdíl (za rok 2015 tedy město vybralo o 23 204,3 tis. Kč méně). Je tedy na místě doporučit přehodnocení výše koeficientu.

Tab. 12 Koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí

Koeficient	Velikost obce (počet obyvatel)
1,0	Do 1 000
1,4	Nad 1 000 do 6 000
1,6	Nad 6 000 do 10 000
2,0	Nad 10 000 do 25 000
2,5	Nad 25 000 do 50 000
3,5	Nad 50 000
4,5	V Praze

Zdroj: Zákon č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí

Reakce vedení města: *„Toto rozhodnutí je vždy především politickým rozhodnutím a v každém případě by znamenalo zvýšení životních nákladů občanů města. Jelikož se město v posledních letech potýká s trvalým snižováním počtu obyvatel, bych tento krok spíše nedoporučoval.“*

Zvýšení poplatku za odpady

Sazba tohoto poplatku se dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích skládá ze dvou částek. První částka může dosáhnout až 250 Kč a druhá je určená dle skutečných nákladů obce na svoz a sběr odpadu na osobu. Tato částka může být až ve výši 750 Kč. Město Hodonín tuto běžnou sazbu stanovilo součtem částek 250 Kč a 350 Kč, tedy celkem 600 Kč ročně na jednu osobu. Skutečné náklady obce jsou však dle přílohy k obecně závazné vyhlášce č. 8/2015 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ve výši 438,10 Kč ročně na jednu osobu. To znamená, že druhá částka sazby tohoto poplatku je podhodnocena. Navrhuji tedy městu zvýšení druhé částky sazby alespoň na úroveň skutečných nákladů, neboť si myslím, že cca 100 Kč vynaložených navíc jednou ročně je pro běžného občana zanedbatelná částka.

Reakce vedení města: *„Zde bych s Vámi souhlasil, ale je potřeba se podívat také na okolní obce a v tomto srovnání je i současná základní výše poplatku ve výši 600,- Kč spíše na vyšší úrovni a tak si myslím, že je toto politicky neprůchodné. Tendencí města je tento poplatek spíše snižovat.“*

Zvýšení poplatku za psa

Zákon o místních poplatcích uvádí, že sazba tohoto poplatku může být za prvního psa ve výši až 1 500 Kč za rok. Pro občany, kteří pobírají určité druhy důchodu, sazba činí až 200 Kč a každý další pes může být zpoplatněn částkou, která převyšuje horní hranici až o 50 %. Výše tohoto poplatku je v Hodoníně dle obecně závazné vyhlášky č. 3/2013, o místním poplatku ze psů, stanovena následovně. Poplatek za prvního psa činí 780 Kč za rok, a za každého dalšího psa je vybíráno 1 200 Kč. Pro občany, jejichž jediným příjmem je důchod, město využilo nejvyšší možnou sazbu 200 Kč za rok. Z toho tedy vyplývá, že město má tento poplatek opět podhodnocen a je zde tedy prostor pro navýšení příjmů z tohoto poplatku. Otázkou pak ale zůstává, jak by na toto zvýšení reagovali občané města. Může se totiž stát, že ubude pejskařů. To možná zapříčiní ne takový vzrůst příjmů z tohoto poplatku, jak by se očekávalo, ale na druhou stranu by ubylo nepoctivých pejskařů, kteří při procházkách po svých mazlíčcích nesbírají exkrementy, což má samozřejmě negativní vliv na celkový příjem města. Další situací, která může nastat, je, že zvýšení poplatku nebude mít na počet pejskařů vliv, pouze se budou snažit vyhnout placení a raději svého psa zapřou, nebo, v případě psa nového, jej nenahlásí.

Reakce vedení města: „S tímto návrhem se plně ztotožňuji, ale trochu se obávám toho, že další zvýšení povede k tomu, že lidé budou ještě více využívat možnosti napsat svého psa na nějakého důchodce v rodině případně ho přihlásit v některé z okolních obcí, kde jsou poplatky ještě výrazně nižší a tak se navýšení vyhnout a v konečném důsledku, tak možná město vybere méně než nyní.“

Zvýšení cen parkovného

Hustý provoz a centrum plné zaparkovaných aut je problémem snad každého města. Placené parkování je dle mého názoru chytrý krok jak nejenom získat příjem do městské poklady, ale také zregulovat koncentraci automobilů ve městě. Ceny parkovného v Hodoníně zobrazují následující tabulky. Parkovné je možné hradit hotově, dobíjecí kartou nebo formou SMS. Ceny jsou shodné pro všechny části města.

Tab. 13 Cena parkovného v Hodoníně

Čas parkovného (minut)	Úhrada mincí (v Kč)	Úhrada hodnotovou kartou (v Kč)
15 min.	3,-	2,-
30 min.	5,-	4,-
60 min.	10,-	8,-
Každých dalších 30 min.	10,-	8,-

Zdroj: Hodonin.eu, upraveno

Tab. 14 Cena parkovného v Hodoníně při platbě formou sms

Čas parkovného	Cena parkovného při použití SMS plateb vč. DPH (v Kč)
30 min.	10,-
60 min.	15,-
120 min.	35,-

Zdroj: Hodonin.eu, upraveno

Aby mohlo být rozhodnuto, zda parkovné ponechat či doporučit jeho zvýšení, je třeba se podívat, jak jsou na tom města v blízkosti Hodonína. Rozhodla jsem se pro porovnání s městem Břeclaví, se kterou se Hodonín srovnává i sám ve věcech jako jsou například hospodářský výsledek, zadluženost, rozpočtové saldo apod. Situaci v Břeclavi nastiňuje následující tabulka. Břeclav je rozdělena do zón, které se liší cenou za parkování. Fialová značí samotné centrum města a zelená okrajové části.

Tab. 15 Cena parkovného Břeclav

Zóna	Čas parkovného (minut)	Úhrada mincí (v Kč)
Zelená	60 min.	5 Kč
Oranžová	30 min.	5 Kč
	60 min.	10 Kč
	Každých dalších 30 min.	5 Kč
Červená	30 min.	10 Kč
	60 min.	20 Kč
	Každých dalších 30 min.	10 Kč
Fialová	30 min.	20 Kč
	60 min.	40 Kč
	Každých dalších 30 min.	25 Kč

Zdroj: Breclav.eu, upraveno

Nápad s cenovým rozlišením zón města Břeclav se mi líbí a myslím, že kdyby i Hodonín cenově zvýšil alespoň parkování v samotném centru, přineslo by to nejen více peněz do rozpočtu, ale zároveň by již nebylo nemožné najít místo k zaparkování a kdybych byla velmi pozitivní, lidé by začali upřednostňovat linkové autobusy a městskou hromadnou dopravu, což je samozřejmě další příliv financí pro město.

Reakce vedení města: „Opětovně se s Vaším návrhem ztotožňuji, a s rozlišením výše parkovného a jeho navýšením souhlasím. V současné době je zpracovávána analýza statické dopravy ve městě Hodoníně. Blíže by Vám k tomu řekl Ing. Dalibor Novák, vedoucí odboru rozvoje města.“

Zvýšení nájemného

Nájemné městských bytů v Hodoníně činí 56 Kč/m². V blízké Břeclavi je cena stejná. Vzhledem k faktu, že momentálně roste průměrná i minimální mzda si myslím, že zde městu vzniká příležitost pro manipulaci s cenou nájemného.

Reakce vedení města: „*Také v tomto případě vidím navýšení jako reálné, ale je potřeba říci, že v celkovém objemu příjmů je toto zanedbatelná částka, jelikož město nyní vlastní již jen asi 360 bytů a v tom jsou započítány také tzv. sociální byty (startovací, v domě s pečovatelskou službou) a navíc se v poslední době mluví o tom, že se nabídne k prodeji dalších cca 80 bytů.*“

Přijímání dotací

Dle provedené analýzy si město v problematice přijímání dotací vede velmi dobře, což dokazuje zejména poslední rok 2015, kdy suma přijatých dotací vzrostla z 107 796,46 tis. Kč v prvním roce sledovaného období na 172 606,41 tis. Kč. Podíl na celkových příjmech města se tak zvýšil z původních 25 % na 31 %. Úspěšnost v získávání dotací lze připsat tomu, že má město určeného pracovníka, který je na dotace zaměřen. Ten tak pečlivě zpracovává všechny podklady potřebné pro získání dotací v celé jejich hodnotě. Zde bych chtěla městu pouze připomenout, aby se nesažilo získat co nejvíce dotací, které se naskytanou, bez rozmyslu o tom, zda je projekt, který z nich vznikne, městu přínosný či nikoliv. Podstatné je umět získat dostatek finančních prostředků na ty projekty, které budou především ku prospěchu jeho občanů a povedou k jeho rozvoji.

Reakce vedení města: „*Naprostý souhlas. Realizace akcí jen proto, že je na daný typ akce možnost získat dotaci v konečném důsledku často naopak znamená zbytečné výdaje města spojené např. s provozem vybudovaného majetku s dotace.*“

4.3.2 Doporučení pro výdajovou stranu rozpočtu

Personální audit

Platy, ostatní platby za práci a placené pojistné jsou nejobemnější položkou běžných výdajů města. Z tohoto důvodu si myslím, že by nebylo od věci provést personální audit, který by zjistil, kteří pracovníci jsou nejefektivnější a nejvýkonnější, a naopak bez kterých pracovníků by se vedení města obešlo apod. Tímto krokem by se výdaje na platy a pojistné mohly snížit a zároveň by efektivita výkonu správy města vzrostla. Samozřejmě, propouštění zaměstnanců není nikdy příjemná záležitost, avšak vzhledem k faktu, že u nás nezaměstnanost klesá, si myslím, že by propouštění pracovníci našli bez problému uplatnění jinde.

Reakce vedení města: „*Souhlasím, ale obdobný audit se na MěÚ dělal cca před dvěma lety, a pokud je mi známo, žádné významné rezervy ve vytíženosti zaměstnanců MěÚ se neobjevily. Spíše si myslím, že je potřeba si říci, které činnosti chce město realizovat, a které ne. Protože samozřejmě ne vše, co město svými zaměstnanci vykonává, musí vykonávat ze zákona.*“

Efektivnější nákup služeb

Nákup služeb tvoří třetí nejobjemnější položku běžných výdajů Hodonína. Patří sem mimo jiné telekomunikační služby, školení a vzdělávání pracovníků, konzultace a poradenské služby aj. Právě u těchto nákupů často dochází k situacím, kdy město nehledí na ceny služeb ale především na to, kdo službu poskytuje. Městu tedy doporučuji, aby dbalo na transparentnost veřejných zakázek a taky jejich zveřejňování. Rozhodování o nákupech by mělo být nezávislé a založeno především na hledání ideální kombinace ceny a kvality.

Reakce vedení města: „*Tady si dovolím trochu oponovat a to především u Vámi zmiňovaných telekomunikačních služeb, které spadají částečně do mé pravomoci. Zde se za uplynulých několik let podařilo snížit náklady několikanásobně. V současné době např. za mobilní volání město uhradí měsíčně na 150 služebních číslech částku cca 4.300,- Kč bez DPH, tj. za měsíc a jedno tel. číslo cca 28,- Kč/měsíc. To je jistě cena velmi příznivá. Co se týká školení a vzdělávání, tak tady je potřeba zmínit, že zde je město vázáno zákonem o úřednících ÚSC, kdy je povinností každého úředníka absolvovat za 3 roky 18 dnů školení. K ostatním Vámi uváděným výdajům se nedokážu vyjádřit, jelikož nejsou v mé kompetenci.*“

Kapitálové výdaje

Jelikož jsou kapitálové výdaje výdaji investičními, které město vynakládá na svůj rozvoj, nelze zde navrhopvat jejich snížení. Platí zde však stejné doporučení jako u přijímaných dotací, a tedy aby město důkladně zvažovalo, do čeho investovat smysl má a do čeho investovat smysl nemá. Vodítkem by zde měl být především rozvoj města a z něho plynoucí spokojenost občanů.

Reakce vedení města: „*Plně s Vámi souhlasím.*“

Přeúvěrování

Hodonín má na svém účtu poměrně mnoho přijatých úvěrů, které pravidelně splácí. Kromě půjčené částky město splácí také úroky, které má každá banka jinak nastaveny. V dnešní době je nabídka úvěrů poměrně široká a banky a ostatní finanční instituce se snaží zaujmout zákazníky co nejvýhodnějšími podmínkami splácení (např. předčasné splacení), nízkými úroky atd. Vzhledem k tomu, že má město velké množství úvěrů, navrhuji přeúvěrování. To spočívá v tom, že by si město vzalo jeden velký úvěr, kterým by se splatily dosavadní úvěry, které má, i s úroky, a poté by město splácelo pouze tento jediný úvěr. Věřím, že by se ve finále na úrocích ušetřilo.

Reakce vedení města: „*Tuto možnost jsme již zvažovali, ale je potřeba si uvědomit, že některé úvěry z minulosti mají téměř nulovou úrokovou přírážku (např. 0,05%, 0,009%) a této se ani současné velmi nízké úrokové přírážky nepřibližují. Také je potřeba zmínit, že nabídnuté nízké úrokové sazby u některých úvěrů jsou podmíněny tím, že příslušná banka na tyto úroky získala dotaci od EIB a my se zavázali toto respektovat. Je otázkou zda by takovou nabídku nízké úrokové sazby (jaké město dostává na*

úvěry na investiční akce) město dostalo v případě soutěže na přeúvěrování, neboť každý úvěr je soutěžen. Ale určitě tuto možnost ještě prověříme, a pokud by se ukázala jako přínosná, tak ji zrealizujeme.“

Od 1. ledna 2017 dochází ke změnám v rozpočtovém určení daní, a tak jsem se vedení města zeptala, jestli vědí, kolik jim tyto změny přinesou do rozpočtu. Jejich odpověď zněla takto: *„Ano, pokoušeli jsme se to kvalifikovaně odhadnout, ale jelikož dochází ke změnám vedoucím jak ke snížení daňových příjmů (zrušení tzv. motivační složky daně) tak k jejich zvýšení (navýšením podílu na DPH) domníváme se, že vliv těchto změn na daňové příjmy se bude blížit nule. Stejně tak, víme, že je MF velmi optimistické, co se týče nárůstu sdílených daní, ale my jsme raději opatrní a počítáme pouze s minimálním růstem. Vždy se lépe rozpočtové příjmy navyšují a případně na základě toho zařazují nové výdaje do rozpočtu než obráceně, kdy je nutné rozpočtové příjmy snižovat a škrtnat ve výdajích.“*

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo za pomoci podrobné analýzy rozpočtu zhodnotit hospodaření města Hodonín v letech 2012 až 2015, odhalit případné nedostatky a navrhnout taková opatření, která povedou k odstranění těchto nedostatků, popřípadě najít jinou cestu ke zlepšení hospodaření města, neboť zdravé hospodaření zajišťuje rozvoj města a s tím spojené zlepšení kvality života a spokojenost občanů.

První částí této práce je literární rešerše, která je nezbytná pro pochopení problematiky, kterou se zabývá tato práce. V úvodu byl vysvětlen pojem územní samospráva, neboť právě obecní rozpočet je hlavním nástrojem výkonu územní samosprávy. Následovalo vymezení pojmu obec, s jakými druhy se můžeme na území České republiky setkat, poté bylo pár řádků věnováno její dvojí působnosti a na závěr byly vyjmenovány orgány obce a funkce, které vykonávají. Druhá část literární rešerše se již zabývala rozpočtovou soustavou České republiky. Byly vyjmenovány všechny rozpočty, které do této soustavy patří a poté byl podrobně popsán právě rozpočet obce. Byly vysvětleny všechny způsoby, jakými se dá chápat a také jeho funkce. Poté následoval popis rozpočtového procesu od přípravy až po tvorbu závěrečného účtu a také byly vyjmenovány rozpočtové zásady, které musí být dodržovány v průběhu celého rozpočtového procesu. Literární rešerši uzavřela kapitola o rozpočtové skladbě, kde byly vyjmenovány všechny hlediska třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů a poté bylo podrobněji popsáno třídění druhové, neboť právě to bylo využito v části vlastní práce.

Druhou částí je vlastní práce. Úvodní kapitola je věnována základním informacím o městě Hodonín jako historie, poloha, vybavenost a organizační struktura. Poté již následuje analýza rozpočtu města. Nejdříve byly porovnány schválené rozpočty a zbytek analýzy se již zabývá pouze skutečnými příjmy a výdaji, neboť právě ty mají největší vypovídací schopnost o způsobu hospodaření města. Jako první byly porovnány skutečné příjmy a výdaje celkově a poté byly podrobně analyzovány příjmy a výdaje, kde obě strany rozpočtu byly rozděleny druhově. Tedy příjmy byly rozděleny na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace, a poté byl každý tento druh analyzován dopodrobna. Stejně tak i výdaje byly rozděleny druhově, a to na běžné a kapitálové, a následně analyzovány každé zvlášť. Vlastní práci uzavírá zhodnocení hospodaření města ve sledovaném období a navrhovaná doporučení, která by mohla vést ke zlepšení příjmové či výdajové strany rozpočtu. Tyto návrhy byly předloženy vedení města Hodonín a reakce na ně jsou uvedeny pod každým z nich. Návrh, se kterým se vedení nejvíce ztotožnilo a v budoucnu jej zrealizuje, byl zvýšení cen parkovného a rozlišení městských zón pro parkování. Na závěr je uvedena odpověď na otázku, jak ovlivní rozpočet města změny v rozpočtovém určení daní, které vyjdou v platnost 1. ledna 2017.

6 Literatura

Literární zdroje:

- HENDRYCH, DUŠAN. *Správní právo: obecná část*. 8. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7179-254-3.
- KADEŘÁBKOVÁ, JAROSLAVA a JITKA PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- MARKOVÁ, HANA. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-86199-23-1.
- PEKOVÁ, JITKA. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PEKOVÁ, JITKA. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- PEKOVÁ, JITKA, JAROSLAV PILNÝ a MAREK JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- PEKOVÁ, JITKA, JAROSLAV PILNÝ a MAREK JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- PETEROVÁ, HELENA. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2012. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-24-2.
- PROVAZNÍKOVÁ, ROMANA. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.
- PRŮCHA, PETR. *Správní právo: obecná část*. 8., dopl. a aktualiz. vyd., (V nakl. Doplněk 3.). Brno: Doplněk, 2012. ISBN 978-80-7239-281-0.

Webové zdroje:

- Informace k úhradě místních poplatků za "komunální odpad" a za pejsky* [online]. Hodonín, 2015 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <http://www.hodonin.eu/informace-k-uhrade-mistnich-poplatku-za-quot-komunalni-odpad-quot-a-za-pejsky/d-1078387>
- Přehled organizačních složek* [online]. Hodonín, 2016 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <http://www.hodonin.eu/osp/p1=28609>
- Všechny nepojistné sociální dávky vyplácí Úřad práce ČR* [online]. Praha 2: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2012 [cit. 2016-11-29]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/11956>
- Hodonín* [online]. 2014 [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: <http://www.concentus-moraviae.cz/VenueDetail.aspx?venueId=mcjhbihlnfkieelfknnccjpcdeaidnmc>

Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. 2016 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

Co u nás a s kým vyřídíte [online]. Ing. Petr Štěpanovský, 2008 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: http://www.hodonin.eu/co-u-nas-vyridite/d-1020516/p1=36730#_Toc454453261

Ceník za stání silničních motorových vozidel na místních komunikacích v Břeclavi [online]. Břeclav, 2015 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <http://breclav.eu/aktuality/parkovani-v-breclavi-ma-nova-pravidla-od-kvetna?highlightWords=park>

Legislativa:

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Vyhláška č. 362/2014 Sb., o rozpočtové skladbě

Obecně závazná vyhláška města Hodonín č. 8/2015 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Obecně závazná vyhláška města Hodonín č. 3/2013, o místním poplatku ze psů

7 Seznam obrázků

Obr. 1	Schéma rozpočtového procesu obcí	19
Obr. 3	Znak města Hodonín	24
Obr. 2	Městská radnice	24
Obr. 4	Hlavní budova Lázní Hodonín	25
Obr. 5	Vývoj skutečných příjmů a výdajů v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	28
Obr. 6	Vývoj skutečných, upravených a schválených příjmů (v tis. Kč)	31
Obr. 7	Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech v letech 2012–2015 (v %)	32
Obr. 8	Vývoj daňových příjmů v období 2012–2015 (v tis. Kč)	33
Obr. 9	Struktura daní v rámci daňových příjmů v období 2012–2015 (v tis. Kč)	34
Obr. 10	Vývoj kapitálových příjmů v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	39
Obr. 11	Vývoj přijatých dotací v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	40
Obr. 12	Struktura přijatých dotací v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	41
Obr. 13	Vývoj schválených, upravených a skutečných výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)	44
Obr. 14	Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích v letech 2012–2015 (v %)	45
Obr. 15	Vývoj běžných a kapitálových výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)	45

8 Seznam tabulek

Tab. 1	Schválené příjmy a výdaje v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	27
Tab. 2	Skutečné příjmy a výdaje v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	28
Tab. 3	Rozpočtové příjmy v období 2012–2015 (v tis. Kč)	30
Tab. 4	Skladba rozpočtových příjmů v tis. Kč	31
Tab. 5	Struktura daní v rámci daňových příjmů (v tis. Kč)	33
Tab. 6	Struktura poplatků v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	35
Tab. 7	Struktura nedaňových příjmů v období 2012–2015 (v tis. Kč)	37
Tab. 8	Rozpočtové výdaje v období 2012–2015 (v tis. Kč)	43
Tab. 9	Struktura výdajů v letech 2012–2015 (v tis. Kč)	44
Tab. 10	Struktura běžných výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)	47
Tab. 11	Struktura kapitálových výdajů v období 2012–2015 (v tis. Kč)	49
Tab. 12	Koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí	52
Tab. 13	Cena parkovného v Hodoníně	53
Tab. 14	Cena parkovného v Hodoníně při platbě formou sms	54
Tab. 15	Cena parkovného Břeclav	54

9 Seznam zkratk

DzP	daň z příjmů
FO	fyzická osoba
PO	právnícká osoba
MP	místní poplatek
ŽP	životní prostředí
VHP	výherní hrací přístroj
HČ	hospodářská činnost
ZŠ	Základní škola
MŠ	Mateřská škola

